

309606

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5.

చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 19 వ తేది బుధవారము

264

సంపుటము. ౫

కాళియుక్తి నామ సంవత్సర మాఘ మాస బహుళ చవితి ర.

సంచిక ౨౬౪

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమాషధము

వెల స్వల్పము

తల నొప్పులకు

వేరు పొందినది.

గుణము లేకుండిన

మీ వైకము మీకు

ఇయ్యబడును.

వనమాలికలచే

చేయబడును.

సువాసన గలది.

గుణ వాధికము

పంచభాషను

చూచి కొనిన

మోస ముండదు.

ఒక సారి పరీక్షించి

చూడుదు.

చక్కని డబ్బితో

వెల రా అణాలు.

అన్ని దుకొణముల

లోను దొరుకును.

అమృతాంజనము డిపో,

6, లంబు శ్రేణి వీధి. మదరాసు.

109, ప్రభు రోడ్డు, పోస్టు, బొంబాయి

TAKE THE OFFENSIVE AGAINST CATARRH.

Many people are inclined to neglect this disease in its early stages—don't commit such an error! Catarrh give rise to many diseases, such as—Bad Sight, Deafness, Hay Fever, Asthma, Bronchitis, Sore Throat, Influenza, etc. To effectively cure Catarrhal disease you "must" remove the Catarrh and that is what most remedies fail to do. The Actina Treatment gets right to the root of the trouble and the powerful vapour courses through even the minutest nerves and blood-vessels in direct contact with the affected membranes, removing the congestion, and restoring healthy circulation. Invest Rs. 25-8 (plus postage, etc.) in an Actina and save specialists' fees. Valuable Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease," containing particulars of our Conditional Trial Offer and testimonials, sent free from Rai B. S. Bhandari, M. A., Batala (India). (669)

ACTINA NATURAL TREATMENT.

Actina Cures Deafness.

Not merely improves the sense of hearing temporarily as do Electrophones, Ear Drums, etc., but really cures the disease permanently. The secret of Actina's success is that it removes the cause of the disease and that is where it differs from all other treatments. The principal cause of Deafness is Catarrhal Inflammation of the throat and middle ear and until this is removed the hearing cannot be restored. The powerful vapours emanating from Actina, inhaled through the mouth and nostrils and applied to the eye, course through the delicate nerves and blood-vessels, removing congestion, stimulating and invigorating and restoring the organs to their normal healthy activity.

Actina is the surest, simplest and most natural cure for Deafness and is just as effective in other Catarrhal diseases, such as Eye Trouble, Hay Fever, Asthma, etc. Headache, Sore Throat, Influenza, etc. Only Rs. 25-8 (plus postage, etc.) this wonderful medicine should find a place in every home. Booklet of Prof. Wilson's Treatise on Disease, containing health advice and full particulars of our Conditional Offer, sent free on request. Write to-day Bhandari, M. A., Batala. (India)

Natural Actina Treatment.

లోక వసిష్ఠి దేవదత్త కంచి జపుడినినును.

సరస్వతి వేదము! చాయకు ఉత్తరవాదము!

సాగనైన దేవదత్త కంచి కంచి వల్లభునిను.

య 30 లు మొదలుకొని య 50 లు వరకు, వల్లభునిను.

య 2 లు మొదలుకొని య 10 లు వరకు. హోమయోగ వీరము

మొదలగు జపుడినిను కంచి విలాసమునకు (చాయము

1 00 విత్తల్ అండ్ కంపెనీ, కంచి.

చాయము, ఇండియా నానాదేశముల,

శిల్పరీతులు, కులాచారములు, వృత్తివ్యాచారములు

అనుసరించి చాళికి చక్కని ఇల్లు, మేడలకట్టు ప్లానులు

ఇవ్వబడును. సాంప్రదించు కొద్దిలో అందముగా మార్పులను.

ప్లాన్లు వలె ఇంటి కిట్టుకుని 1000-కి రూ 2. బిల్డింగునామ

లకు, విల్లు ప్రోములు ఫర్నిచరు అనువసరము పూలమొక్కలు

దెస్తు చాళికి చక్కని ఇల్లులు చేయబడును.

విద్యానిలమునా, బందరు,

(1448) కళ్యాణక్షేత్ర, కమిషన్ యేజింటు.

విద్యార్థుల నిరా.

1261

ఈ నిరా విద్యార్థుల ప్రయోజనము మిక్కిలి వల్లభునిను.

వేదమునది ప్రయోజనము మిక్కిలి కొనియాడబడి (చాళికి

సమయమునకు.

ప్రైటు యూనిట్ నిరామృతము 100-1.5 రూ 1-4.0

ఎట్టి, అవకాశము నిరామృతము గోకు 1-3 వెల 1-4.0

వలయునా ఇచ్చి మన ఉత్తరములు చాళికి చక్కని.

Teachers & Co., Stationers & Ink dealers, Post Box No 808, Calcutta.

నర్వృత్తిక విషసంజీవిని.

(విశిష్ట (ప్రభు నామము.)

586

ఇది ప్రతి దినమును గుండ

వలెను మోయుటకును. ఆంధ్ర

మహానాథి, శ్రీమద్దేవయ్యగారి సాగ

ప్రభుగారి వల్లభునిను. చిన్న పిల్లలకు

అంతకును గుండ వలెను మోయుటకు

వలెను మోయుటకు కాక విలాస,

వల్లభునిను, శ్రీమద్దేవయ్యగారి

విలాసములకు కాలువల నువ్వించు

గొనును. కల కాళి 1-3 0-3.0

కాళి 0-3.0. 1 దెస్తు మోయు

కల కాళి 0-3.0. విలాసము

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

విలాసము.

ఫిల్మి కాంగ్రెస్ - అటుపిమ్మట.

బిపిన్ చంద్ర పాలుగారి యువన్యాసము.

నిన్న సాయంత్రము 5-15 గంటలకు గోఖలే హాలులో గొప్పసభ గావించబడినది. తేజస్వీ బిపిన్ చంద్ర పాలుగారు "ఫిల్మి కాంగ్రెస్ - అటుపిమ్మట" అను విషయమును గూర్చి ఉపన్యాసించిరి. హిందూ ప్రతికా సంపాదకులగు ఎన్. కన్హారంగయ్యంగారు సభాధ్యక్షులు హాజరైరి. ఉన్నత లక్ష్యవారములు హాజరులుగాను, టి. వి. గోపాలస్వామి మొదలయ్యారుగాను, మారిస్కోత్తరువుగాను, కే. పి. కేశవమూర్తిగారు, సత్యమూర్తిగారు, ఇ. వీరస్వామయ్యగారు, కోటిరెడ్డిగారు, సి. బిజయరావుబాబుగారు, కె. వి. లక్ష్మణరావుగారు, మునగాల జమిందారుగారు, స్వామిసత్యజేవుగారు, ఎమ్. కే. ఆచార్యగారు మొదలగువారనేరూరూ హాజరైరి.

టి. వి. గోపాలస్వామి మొదలయ్యారుగాను, కన్హారంగయ్యంగారిని సభాధ్యక్షులుగా నిర్ణయించిరి. వీరస్వామయ్యగారు రహదారిపై పిమ్మట.

సభాధ్యక్షులు

క్రియార్థి బిజ్జె చంద్ర పాలుగారిని సభాధ్యక్షులుగా నియమించి, పాలుగారు భారతి రాజకీయ చారిత్రములలో ప్రసిద్ధిగాంచిన వ్యక్తులలో మొదటియు, కాలానుగుణికముగా వీరస్వామయ్యగారు సమయమునుగూర్చి, పాలుగారిలో తమకు తగినంత పరిచయము వున్నవారలలో ఒకరుగాను, ఫిల్మి కాంగ్రెసులో మిక్కిలి క్రద్ధగ పని చేసిన పాలుగారు ఆ కాంగ్రెసును గురించి చెప్పుమందగ వినుటకు తాము మిగుల కుతూహలముతో నున్నామనియు నుడివరి. పిమ్మట

బిపిన్ చంద్ర పాలుగారు

ఇట్లున్నది: ఇప్పుడు నేను మాట్లాడబోవు విషయము నే నెప్పుడొనరిచి కాదు. నా కిట్టి స్వేచ్ఛ నొసగిందేమిట? నేనీ విషయము నెప్పుడొనరిచాను యుదును. అందుకు కొన్ని కారణములు గలవు. ఫిల్మి కాంగ్రెసునకు ఈ కారణము నమను చాల దూరమున్నది. ఫిల్మి కాంగ్రెసులో మావలదిన అనాంభావములను ఆవలకు ప్రోత్సహించిన అనేక మైన వింతలు కాంగ్రెసుకు పిమ్మట జరిగెను. మనము ప్రస్తుతము గంభీరమైన పరిస్థితుల నెదుర్కొన కలసియున్నాము. నాస్మేహితకరమైన నీవేదియమై మాట్లాడ గోరదనని నన్నుడిగినవో ఇదియేనామో తదితర ప్రత్యేకములలోను గల రాజకీయపరిస్థితులగూర్చి మాట్లాడద నని చెప్పి యుండును. ఫిల్మి కాంగ్రెసు కన్ను, ఈ విషయముపట్ల మన కెక్కువ యభిలాషకలదు. ఇందుకు కారణము ఫిల్మి కాంగ్రెసు గొప్పపనిని చేయలేదని కాదు; అందులో కలిగిన అభిప్రాయ భేదములు మొదలైనవే ఇందులకు కారణము. ఫిల్మి కాంగ్రెసు - అటుపిమ్మట " అను విషయమై మాట్లాడవలెనని ఆచార్యగారు నన్ను కోరగా ఫిల్మి కాంగ్రెసునగూర్చి మిగుల సత్యముగా మాట్లాడవలెను, గాని అటుపిమ్మట చక్రవర్తి మాత్రము మాకువలదికెట్లుదేసి వారిని నేనుకొనితిని. వారందుల కొప్పుకొనలేదు. కాబట్టి వారినిగా చేసితి నను నేరము నావై మోపబడునట్లు నేను ప్రకటించి నిశ్చయించుకొనలేదు. జరిగిన చక్రవర్తి సరిగా జెప్పలేదను నింద నావై మోపబడుచున్నట్లు నాకు తెలియుచున్నది. నాకుండు నయ్యకము గలవారను నన్ను చాలకాలమునుండి ఎరిగియున్నవారు, నేను ఉక్తజనకముగ మాట్లాడదననియు, రాజకీయ ఆందోళనకారణదననియు, రాజ్యవోహమునగూర్చి మాట్లాడకపోయినను, నా మాటలు ఉక్తజనులకు ప్రజ్ఞించుననియు నెరుగుదురు. కాని నే ననత్యమును బల్కితి నని ఒకరు మిక్కిలి దయతో జెప్పుచు న్నారు. ఇట్టి నిందాకోపణ నావై చేయబడుట కిదియే మొదటిసారి. ఫిల్మి కాంగ్రెసులో జరిగిన సంఘటనలగూర్చి నాకు తెలిసినంతవట్లు సత్యమునే నేను కలకత్తాలో జెప్పియుంటిని. నాయందు విశ్వాసముంచకాలనివారు నే ననత్యమును బల్కించిన నన్నుటకు నా ఆభ్యంతరము లేదు. నే నెరిగియున్నదాని నే జెప్పితిని. వారేమి చేసిరో, లేక ఏమి చేయదలచిరో, ఏమి మాట్లాడిరో, లేక ఏమి మాట్లాడదలచిరో, తక్కినవారు వారిచ్చి వచ్చినట్లు చెప్పుకొనవచ్చును. (కరతాళధ్వజము.) వారేమో విషయమై మాట్లాడదలచిరి. కాని వారువయోగించిన పదములు అట్టి అర్థమును నూచించుచున్న వని నా మందఱుద్ధికి తోచలేదు. ఇట్టి వ్యక్తులను గూర్చి నేనిక మాట్లాడను. కాని ఫిల్మి కాంగ్రెసులో మిక్కిలి ప్రసిద్ధిబొందిన విషయమేమి? నాకు కాంగ్రెసుతో

చాలకాలమునుండి సంబంధము కలదు. 1885-వ సంవత్సరములో బొంబాయిలో జరిగిన మొట్టమొదటి కాంగ్రెసునకు మాత్రము నేను వెళ్ళలేదు. స్వంత కారణముల వల్లగాని, ఈ దేశములో లేకపోవుట వల్లగాని, 10 సంవత్సరముల పాటు మేము చేసిన పనివాసము వల్లగాని నేను కాంగ్రెసుకు రాకాలకపోవుట తప్ప 1896-వ సం॥ నుండియు నేను కాంగ్రెసుతో సంబంధించియున్నాను. విషయవిస్తారమునకే గాని, బహిరంగచక్రవర్తి గారు ప్రతినిధులలో నంతకుండి అట్టి తెలివితేటలతోను, అట్టి క్రద్ధతోను, అట్టి చురుకుదనముతోను పాల్గొనుట నిదనర కే కాంగ్రెసులోను నేనుకాని యుండలేదు. పూర్వకాలముం అంతవ్యవహారములకడనుండికలసి చేయుచుండిరి. చెప్పెనులో సమావేశమున మొదటి కాంగ్రెసులోను, కలకత్తా కాంగ్రెసులోను ఎవరో కొద్దిమంది వ్నాయులే చర్చజరుపుదు, తమ యిష్టప్రకారము చేయవలె మమ్ము పిలుచుచుండిరి. చక్రవర్తి అంతయు ఆ కొద్దిమంది నాయకుల కోరికల ప్రకారము జరుగుచుండెను. 1887-వ సంవత్సరములో నేను చెప్పెను కాంగ్రెసుకొరకు లాహోరు నుండి వచ్చుచుంటిని. ఆమార్గములో నాస్మేహితకరము మొట్టమొదటి గాని నేను కలసికొంటిని. వారు పూనాకాపురమును, మేమిద్దరును కూడబెట్టకొని, యానా ఆపూర్వపు పద్ధతిని ఒప్పుకొనకవలసి నిశ్చయించుకొంటిని కాంగ్రెసు ప్రజలది, ప్రతినిధులది; హ్యూమ్ గారికి గాని, ఉమేశ్ చంద్ర బెనర్జీ గారికిగాని ప్రతినిధుల యధికారములకు తీసి వేయుట కధికారము లేదు. ఎంత వేద ప్రతినిధిత్వము, తన అభిప్రాయమును వెల్లడించుటకు అధికారమున్నది కనుక మే ములో యిం య కొని, ఈ విషయ మై మాట్లాడుటకు తన్నుగా హ్యూమ్ గారువద్దకు వెళ్ళి నిశ్చయించితిమి. నేను అప్పటికి వ్యవహారలే నుండిరి. అందువల్ల నేను వెళ్ళలేదు. నవబోస్టి గారే హ్యూమ్ గారిని సందర్శించిరి. హ్యూమ్ గారు తమ యిష్టాన్ని నూచించ మొరటుచెట్టిరి. కాంగ్రెసు సమావేశ మయ్యెను. మొదటిదినము మేము వెళ్ళగానే మాదేలి కోక చిత్తుతిర్యక్తులు కాగిత ను విచ్చిరి. ఈ తిర్యక్తులను బహుపాదించబడి సమ్యక్తులకు బహుపరిపిమ్మట ప్రతినిధుల తరచైన ఏకైకతిర్యక్తులు నుపహించెనని చెప్పవచ్చుననియు, అందులకు సభనా రంగీకరించినవో ఆ తిర్యక్తులమై చక్రవర్తి జరుగుననియు ఆ కాగితముక్రింద మరాఠ్రాను విడిచి. నేనిది బోస్టి గారికి నాపి ఆయ్యా, సభ్యులేమనుకొననను సరేగాని నేజెప్పవలసినదానిని నేను నిశ్చయముగా జెప్పవలసివాను అనియు, ప్రతినిధిగా నాకున్న యధికారమును నేను చెప్పుచుండ నిశ్చయించినానియు నేజెప్పితిని. రహస్యముగా మామ్రుమియు యీ నాయకులకు, తమ యభిప్రాయములనే సభ్యులవై బలపరచెట్లుటకు అధికారములేదు. రానడేగారు అచ్చటనే యుండిరి. మమ్ములు మామటకు హ్యూమ్ గారికిని, బోస్టి గారికిని ఏమి యధికారమున్నది? కాంగ్రెసు సభ ఏమి చేయవలెనో ఏమి చేయకవలెనో నిశ్చయించుటకు వారి కధికారము లేదు. అప్పుడు తమ ఆసనమును స్వీకరించిన తక్షణము నే నొక తిర్యక్తులను నుపహించెనని నేను రానడేగారితో జెప్పితిని. రానడేగారు ఆలాపననేకానిండు కాని మరీ యొక పద్ధతి కల దాయ ని నన్నుడిగిరి. అట్లయినచి విషయము చర్చించుటకు సభ్యులను కోరవలె నని చెప్పి, విషయవిస్తారమునకే సభ్యుల పేర్లను వ్రాసి ఇచ్చితిని. అందులో ఉమేశ్చంద్ర బోస్టి గారిపేరును, నురేంద్రనాథ బెనర్జీ గారి పేరును మొదలుకొని యుండెను. వ్యక్తులకొర కి పని మేము చేయలేదు. ప్రజాస్వామ్యము కొరకు జేసితిమి. ఈ కార్యములలో ఓడికొయినయెడల ధీరత్వమును జాపవలెను. జయము నొందినయెడల దేశముయొక్క అరుణమునకును, గౌరవమునకు వాక్రులై దేశనాయకులై ప్రకటించుటకు నుపిద్ధులై యుండవలెను.

1887-వ సంవత్సరమునుండి 1918-వ సంవత్సరము వరకు కాంగ్రెస్ చక్రవర్తి పూర్వకాలపు రీతికే జరుపబడుచుండెను. ఎవరో కొందరు గౌరవాన్యులను, బుద్ధి మంతులను అయిన విను, ఆరుగు మాత్రమే చర్చించుటకు జరుపుదు, నాకుంటి బాధకరమైన వారికి మాత్రము చర్చించుట కకాళమిచ్చుచుండిరి. ఒకప్పుడు నాకు మామలంచుట నిచ్చుటకూడ కలదు. అట్టి లంచము నాకు మొట్టమొదట 1897-వ సంవత్సరములో, కాంగ్రెసు సభను పునఃకాలించు చున్న వారిని నే నెదిరించినపుడు, నాకొనగబడెను. ఆయన ధికారము గూర్చి జరిగిన చర్చలో రావు సాహెబు సంబంధంమొదలయ్యారుగారితో నన్ను సంబంధము

కలగజేసికొనవచ్చుచే మొదటిలంచము. 1887 మొదలు 1917 వరకు విషయవిస్తారమునకే సభలో, కాంగ్రెసు చేపట్టిన కార్యక్రమమును గూర్చి తగినంత గాంధీయమునను, నాగతతోను, ఆలోచనతోను, చక్రవర్తి జరిగియుండలేదు. కాంగ్రెసు నకు ఒక నిశ్చయముగాని మారాలోచనగాని లేకపోయెను; బొంబాయిలో జరిగిన ప్రత్యేక కాంగ్రెసుసభలో (ప్రతిరాష్ట్ర) మనకు తమ వాడుకలవ్వారా బాగుగా యోచించబడిన సంస్కార కార్యక్రమములకు తయారజేసి, పంపి యుండిరి. ఇట్లు చేయుట కిదియే మొదటిసారి. మొదలయిన చెప్పెను నుండి మొదటిదినమును బుసెరిరి. బొంబాయినుండి మే మొక నిధానమును తీసువచ్చెనాము. మొట్టమొదటిసారిగా నిధానమును తయారజేసిరి. బెనెటుట్టుగానొక నిధానమును తయారజేసిరి. బొంబాయికాంగ్రెసునిమి మిర్జాపూర్సభలో చర్చించబడినంత తెలివితేటలతో చురెప్పుడును విషయము చర్చించబడిలేదు. మట్ల జరుపుటకు కొందరు నిశ్చయించిరి కొందరునున్నారు. ఆరుట్ర ఏది? నే నెవ్వరికిని ఆంతరంగియడకు కాదు. నాస్మేహితకరమైన సి. ఆర్. దాగారుగాని, చక్రవర్తి గారుగాని జరుగుచుచున్నదానిని గూర్చి నన్ను న్నకును సలహా చేసుకలెను. ఎప్పుడో యనకాళము దొరికినప్పుడొకరితో నొకరు సలహా చేసుకొని యుండేవారము. సభాధ్యక్షుని ఉపవాక్యమును నాయకులకు తప్ప ఈలోపున నాకు నామగార కొన్ని చిత్తుతిర్యక్తులకు తయారజేసినని తెలియలేదు. అప్పుడే విషయ విస్తారము సభ్యుల నెత్తుకొనుటకు బెనెట ప్రతినిధులమై మేము సమావేశమయితిమి. పిమ్మట ఆ తిర్యక్తులకు మార్గరూపిని మియిద్దరుకు పంపితిమి గానుగా నాస్మేహితమై. ఆ తిర్యక్తులను లేచి? బెనెట ప్రతినిధులకు సంబంధించినంతవట్లును, బొంబాయి తిర్యక్తులకు లభించుకలెను. ఆనెయరాదని మేము నిశ్చయించుకొంటిమి. ఆమొమ్మని నిశ్చయము. ఆ తిర్యక్తులములలో నొకమాత్రమును రద్దుజేయ నిశ్చయనని నేను పట్టుటగా నుండిరి. మేము కాంగ్రెసునకు వెళ్లు సరికి పరిస్థితులు మారినయెను. బొంబాయి తిర్యక్తులములను తిరుగ నాలోచించలే నని యనేమను అభిప్రాయములను వెల్లడించి, అందుకు కారణము ఆ తిర్యక్తులమునకు వెళకంజ వేయుటకాదు. యిందుకు కెట్లుచేయి. ఇట్టి యభిప్రాయమును మొట్టమొదట వెల్లడినాను అప్పుడుకే. ఈ సంగతి మార్గరూపి ఆ పద్ధతి కో పద్ధతి ను ను జరిపినవారి కందరకుకు తెలియకలదు. వెళక మనము బొంబాయి సమావేశమైన పిమ్మట బొంబాయి కాసంసభలో అనధికార సభ్యులు మార్పు రాష్ట్ర స్వాతంత్ర్యమును గోరి రనియు సుముక్త రాష్ట్రపు కాంగ్రెసు సుముఖునాను, నియోజన స్వాతంత్ర్యమును విచారించు సుముఖులతో తమదే నియోజనపరిపత్త సభ్యులతో సుముక్త రాష్ట్రమునకు సుమార్గ రాష్ట్రపు స్వాతంత్ర్యము కావలెనని చెప్పిరియు మార్గరూపి గూర్చి మదివి యుండిరి. కాబట్టి ముందుజేయుటకు గాను మనము బొంబాయి తిర్యక్తులను తిరుగ పరిశీలనజేయవలెనని. ఇదియే మేము చేసినవిధి.

విషయవిస్తారమునకే సభలో చిత్తు తిర్యక్తులను గురించి. అందులో నొకతిర్యక్తులను స్వరాజ్యమునుగురించెను మున్నది. అందు కాలపరిమితి క్రిందపలకెరలెనని స్పష్టముగా నూచించబడినది. ఆ తిర్యక్తులను బెనెట పట్టుకొని ప్రాసెసిరియు లేనియెడల సవరణజేసినయెను, లేనియెడల అంగీకరించి రనియు నమ్ముటకు కారణములుగలవు. కాలపరిమితి క్రిందపలక బొంబాయి తిర్యక్తులమునకు వెళకంజ వేయుటకాదు? సుమార్గ రాష్ట్రపు యభిప్రాయము ప్రకటించు కాలం నని మనవివ్యవధిచున్నాము. ఆ అంత విస్తారపు భేదాభిప్రాయమును నూచించు చున్నదా? కాలపరిమితి గూర్చి నూచించవలసిన నుడువులకు, కాంగ్రెసు సభలో సభక సంఖ్యాముల చేసిన దోషమేమి? కాలపరిమితి క్రిందపలకెరలెననియు, బెనెట కేక్రిం పలకెరలెననియు మేము నుడిచితిమి. అని మార్గరూపి నూచనల నుబట్టియే. వాట్లు నూచించినయెడల ఆ విషయమై చర్చించుటకు మేము సాహసించి యుండకపోయెము.

భేదాభిప్రాయములకు రెండవ కారణము రాజభక్తి తిర్యక్తులను. (చావనము) నేను బ్రిటిషు సమాట్లు నేడల మనపూర్వకమున రాజభక్తి గలవానను. ఎందువల్ల సభగా బ్రిటిషు సమాట్లు సామాన్యముయొక్క సంఘికారమునకే అధికారమునకు విస్తా మని నే నెంచుచున్నానని యొక కారణము బ్రిటిషు సమాట్లు నిజముగ (చావనము) చెందినది కాదు; మన సార్యభౌమునిలో ఒ

అయినను బ్రటిషు రక్షణ లేదు; అది మనకు కొంత మన
క్యాంటికి కారణము. మన సార్వభౌమము బ్రటిషు జాలిని
నూచింపదు. మనము జేసిక సంబంధించి యున్నామో, అట్టి
సామ్రాజ్యముయొక్క యుద్ధమును, అధికారమునకును
వారు చిన్నమై యున్నారు. ఇంగ్లీషు యొక్క భవిష్యత్తు
భారతీయశాసనముల సెరవేర్చుటలో మన్న దనియు, భారతీ
యుల స్వాతంత్ర్యమును అవిచ్ఛిన్నముగా వృద్ధి చేయవలెనని
యు నమ్మవలసికిని, ప్రపంచముయొక్క ప్రస్తుతపు రాజ
కీయ స్థితిగతులను దేశవారిత్రయాలను బాగుగ గ్రహించినవారి
కిని, సామ్రాజ్యమునెడల నుకను చూపుచున్న రాజభక్తి
యనగా మన జాతీయభువనమును గూర్చి చూపుచున్న
రాజభక్తియే యని తెలియకమానకు. భారతీయ జాతీయభువ
నమును కొరకు నేను బ్రటిషు సుఖము యెడల రాజభక్తి
గలవాడను. అట్టి సామ్రాజ్యసంబంధము మనకున్నట్లు మన
సార్వభౌమమునే నిదర్శకము. అందువల్లనే మనకు సార్వ
భౌమని యెడల రాజభక్తి గల వార మయి యున్నా
ము. వారు బ్రటిషు అధికారవర్గమునకు నాయకులు కాదు.
బ్రటిషు అధికారవర్గమునకు మనము పివాదము కలవు.
కాని సార్వభౌమము అధికారవర్గముకంటె, బ్రటిషు ప్రజల
కంటెను ఉన్నతస్థానము నాక్రమించుచున్నాము. వారు సా
మ్రాజ్యవిహ్నిమును నూచించుచున్నాము. అందువల్ల నేనునము
వారియెడల రాజభక్తిని జూపుచున్నామని నేజేప్తుచున్నా
ను. మనయొక్క ఆదరణ నంగీకరించుచు నుండు యువరాజు
గారిని బహిష్కరింపవలెనను ప్రావము రాజభక్తి అయియుం
టలేదు. మనము తగిన పరిస్థితులలో నుండినయెడల వారిని
మనము కిష్టక ఆహ్వానించియే లోయింతుము. మనకు సంపూర్ణ
భావ్యతాయుత ప్రభుత్వమే యుండునని యెడల, అధిపతీ
రాజ్యములలోని వారికి మన్న అధికారములే మనకుండిన
యెడల, సవతిబిడ్డలవలెగాక కన్నబిడ్డలవలెనే మనలకు గా
రవించిన యెడల, సామ్రాజ్యములో తక్కినవారిలో సరియైన
స్థానమును మన కొనగియుండినయెడల, అప్పుడు మనము
యువరాజు గారిని ఆహ్వానించియే ముందుముకాదు అట్లు ఆహ్వా
నించుటకు దగినస్థితిలో మన బిడ్డలనున్నామా? యువ
రాజు వాహ్యుండుటకు తగినంత సౌఖ్యమైనట్టియు, సంతోష
కరమైనట్టియు, స్థితిలో నున్నామని చెప్పుట మాన్యక కాదు.
అట్లు ఆహ్వానించి వారికి మన మియ్యగలిగిన జేరి?—యెలా
కాననమా? (కరతాళధ్వనులు) బెంగాలులోని యుగోన్ని (ప్రజే
తములలోను జేరసాలలో మంచబడిన నిర్బంధితులగా? వారికి
మన మియ్యవలసిన జేరి?— యుగోన్నియోగము జేయవలెనున్న
సామ్రాజ్యరక్షకకాననమా?— దీనిని మనము యువరాజున
కీయవలసినదే? మనము వారికొనగవలసినదే?— కాటకనూరన
లగా? వారికి మన మొనగవలసినదే? సుస్థిరప్రజాధిక
వల్ల కలిగిన ఆభాగమునా? మనలో నందరూను యువరాజును
స్వాగతమును గంపిస్తులెన్నామనగా వారి వాహ్యునిం
టు కిదియేనా తగినదయియు? కాబట్టి ఇట్టి నేరాగోపణ భార
తీయుల సహజ ఆదరణ స్వభావమును నిందించుచున్న గతి
కొలది సంవత్సరముల నుండియు జాతీయవాదుల నాయకులైన
ఒకర, ఇట్టి నేరాగోపణజేసి కాంగ్రెసు రాజభక్తి జూపలే
దనుట, వారి యున్నాదభావమును నెల్లడిజేయు చున్నది.
మరొక సంగతి. కొంతయు కాంగ్రెసు విషయనిర్ణాతక
సభలు గూడ నిట్టి తీర్మాన మే ప్రజేక వెట్టబ
డెను. ప్రస్తుతకు ఫిర్యాదు చేయుచున్న వ్యక్తి అతడు తన
సమ్యుతిగ జెప్పినో లేదో నాకు తెలియదు. (గళనింపుడు,
గళనింపుడు.) సత్యముగై గారివంటి అతివాదులు కాదు, నా
కుంటి సామ్రాజ్యము కాదు; మాళవ్యగారే ఈ తీర్మానము సమ
యోచితముగా తేదర నుడిచి. అట్టి తీర్మానము తిరుగ ఎంచు
టకు ప్రజేక వెట్టబడెను!

సంధిసభగూర్చి తీర్మానము: ఈ విషయమై మేము
గొప్పనీరము జేసితిమి. ఆ నీర మే? మనకు ఎవరియందు
నమ్మక మున్నో అట్టివార మునకు సంధిసభాప్రతినిధు
లుగా నుండవలెననుటయే. ఆగొప్పనీరము కాంగ్రెసు సభా
ధిపత్యమును వహించుచు మేము బెనెంటుయ్యుగారిని ఆహ్వా
నించినప్పుడుమాత్రము మేమిట్టి నీరమును జేసియుండలేదు (హర్ష
ము). 50 సంవత్సరములనుండి జేరనేర జేయుచుండిన గౌరవా
ర్థులను, బుద్ధికుంతులను అయినవార లనేవలె బెంగాలు
లోను బొంబయిలోను నున్నారు. “వారతనమునా బెనెం
టుయ్యు నిర్బంధించి గాన ఆమెను కాంగ్రెసు సభాధిపత్యము
వహించుచు ఆహ్వానించుట యుక్తముకాదు; అట్లు చేయుట
వల్ల కాంగ్రెసుయొక్క గౌరవమునెడిసౌత్తును” అని కొందరు

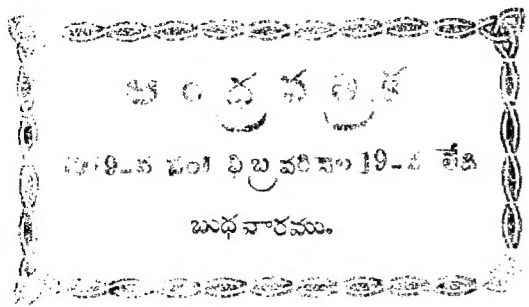

దేశభక్త బాబు వివినచంద్ర పాలుడు

మాతో జెప్పిరి. కాని మాకు బెనెంటుయ్యు యందు విశ్వాసము
దెను. వారతనమునా ఆమెను నిర్బంధించి గళకనే ఆమెను
మేము సభాధిపతిగా నెప్పుకొంటిమి. మారతనమునే బాధిం
తురో అట్టివారినే మాజాతీయశాసన గౌరవించెదమని మనకు
వారతనమునాకి తెలియవలసితిమి. అదియే జాతీయవాదుల
భావము. 1917-న సంవత్సరమునండి ము జాతీయవాదులబాం
దియె. జేరతుకము నేకగ్రీకుగా తిలక్ గారినే సభాధి
పతిగ నెప్పుకొనెను. వీరికంటెను ఎక్కువ నేర్పులును,
ఎక్కువ తగిన వారరు, చుకల ము సంగి
సభలో ప్రతినిధిగ నుండవలసినవారను ఎవరు? వార జేరనేర
జేయు కాగూర్చువారను ననుభవించిరి. ఇది యొక నేరము!
వారిని వారతనమునా నిర్బంధించి ఇదియొక నేరము ఎవ
రు నిర్బంధింపవలెన? ఈ విషయములను మనకు లక్ష్యము
జేయవలెను. వారి ప్రవర్తనలోను, మామూలలోను జాతీయ
సూత్రముల నెకన నెల్లడించుచున్నారో అట్టివారిని మనము
బలపరచవలెను. మనము గాంధీగారిని బలపరచితిమి; వానెక
ఇమామగారిని బలపరచితిమి. అయ్యు, ఇట్టి విషయమై భేదా
ధిక్రాయములకు వెంచుటకు తగినంతకారణ మే నున్నది!
కాంగ్రెసు ప్రతినిధులకు బంతులు విషయమై ఇంగు
విషయమై మున్న పరమరహస్యమును నేకు గ్రహించినవల
కున్నాను లేవటి దివ్యముండి దైరవిషయమైన రహస్యము
లకు పరమగూరులకు నేకు ప్రావగొనెదను. కాని కాంగ్రెసు
ను ప్రతినిధులకు బంతు విషయములో మన్న, రహస్యమును
పరమగూరులకు వాతరముకాదు. ఈ ప్రతినిధులు కాంగ్రెసు
అధిప్రాయముప్రకారము నుదరింపవలెను. ప్రతినిధులు సు
ప్రజ్ఞావాన్విష్టాత్మకత్వమును కొరవలె నని కాంగ్రెసు ఆ
జ్ఞాపించుచున్నది. ప్రతినిధుల బంతువిషయమై ఇంతమాదోళ
మునకు కారణము నాకు తెలియదు ఇదివరకు బెనెంటుయ్యు
గారివల్ల కొందరు ప్రతినిధు లెన్నికొనెడిరి. వారేమయిరి?
తిరుగ ఎన్నికలు జరుపుటకు కారణ మేమి? ఈ ప్రతినిధు
లలో నెవరయినను వారతనమునాతో జేయులాడి రాజీనా
మాకు రావలెను. అట్టి పరిష్కారమును కాంగ్రెసుసభ అంగీ
కరింపజాలదు. మన ప్రతినిధులు మాంటెరాగారో గారి
లా యుడో బార్డె గారో గాని రాజీనామావచ్చి
తరు పరిష్కారమునే కాంగ్రెసునా గొప్పకొనవలె ననిన
పిచ్చుట కాంగ్రెసునా గొప్పకొని యెడల జరుగ
బోవున జేరి? కాంగ్రెసు సభలను చెప్పింట్లు ప్రతినిధులు
చేయవలెనా? ప్రతినిధులు జెప్పినట్లు సభలను చేయవలెనా?
అట్టి జేరములవల్ల రాజకీయోద్యమము లోయి, యాంధ్రోళనము
చేయుట కరకాళము చిక్కుదు. మొత్తే ముటో సంస్కరణ
ముల నుక నుచుండు జేరములు జరిగెను. అవి
యిప్పుడును జరుగుచున్నవి. బాధ్యత తీసి వా
రిట్టి జేరములను జేయుచున్నాను. మనము బుద్ధికుంతులమైన
యెడల అట్టి ప్రతినిధులయెడల మనకు విముఖులమై నుండ
వలెను. హోమయ్య సుమిత్రా రిట్టి ప్రతినిధులకు బంపినవో,
ఆ బాధ్యత వారిజే గాని మనది కాదు.

గతి కలి సుంక్యములనుండి మన విశ్వాసించుచున్న మ
న జాతీయోద్యమపు చరిత్రలో ఢిల్లీ కాంగ్రెసువలె ప్రజాస్వా
మ్య ప్రాయుభ్యమును గనపించిన కాంగ్రెసు మరొకటి జరిగి
యుండలేదు. ఇంగ్లీషులో నాయకులు ప్రజాధిప్రాయము నకు
సరిచియే వర్తించి గాని తమ ముఖ్యసాయములను ప్రజలవై
బలపరచుటకు ప్రజేక వెట్టలేదు. అట్టివారలే ప్రజాస్వామ్యవాదు
లును. వారు ప్రజాస్వామ్యమునెల్ల విశ్వాసము గలరు. సాధార
ణమతమ్యుల భావమును నే నమ్ముచున్నాను. సామ్రాజ్యజులు
తేరసౌత్తుటవల్ల నే యిదివరకు జరిగిన కాంగ్రెసుసభలకు నిశ్చయ
ముగా ప్రాతినిధ్యము కలది కాదు నే జెప్పుచున్నాను. అది
కాంగ్రెసును పొందినవలదిన వారి సమూహములు. ప్రజలు
పారపాలు జేయుచున్నపుడు వారిని నిర్దు బాధ్యత మన దని
బెనెంటుయ్యు కాంగ్రెసు సభాధిపతిగ నెప్పుకొని రోజు
లలో విని యుంటిమి. బెనెంటుయ్యు ఎప్పుకొనుటకు ప్రజ
లు పారపాలు జేయుచున్నారనియు వారిని మనము సరి
జేయవలె ననియు ధూమేత్రవాద బాగుగారు వా న్నేరీగారు
లకు నాయకగారో జెప్పి యుండిరి. ప్రజాస్వామ్యవాదుల
లట్లు జేయవచ్చునా? ఆ సలహాను మేము నిరసించితిమి.
ప్రజలు తమ పారపాలులకు తామే దిద్దుకొనగలరనియు మనము
వారిని చుట్టి నుండవలసినదని మేము వారతో నుడిచితిమి.
సాధారణ వ్యవసాయవారులకు చెరుకుయొక్క పరిజేయు
కార్మికులకు-వీరి నే నేనున్నుచున్నాను. మనము ఆకస్మాత్తుగ
భారమును సంపాదించజాలము. పారపాలు జేయవలసికి బా
ధనము కలగజాలదు. ఎంతోగొప్పనాయకుల డయినను, వారును
రాలయి వకు మీ నిట్లు జేయవలెను. అట్లు చేయ
జూడదు అని ఎవరికిని తెప్పరారు. వారుగారు
ఢిల్లీ కాంగ్రెసులో గొప్పనాయకులైరి. 5 సంవత్సర
ముల క్రిందట వీరిచే తెరకైరము దెయిననా? బెనెంటుయ్యు
గారి పక్షము మేము చెప్పుచునుండినప్పుడే వీరిచేరు వై
రచ్చెను. నామగారి కనేకమంది అనుచునుండుటకు కారణ
మేమి? వారెవరైరి సామ్యుల మందిబెట్టుచున్నారా? లేక
భోజనమును బెట్టుచున్నారా? వారుతమ ఉన్నమేగాక
ఆంధ్ర పక్షమును మాట్లాడుచున్నారని
విషయ నిర్ణాతక సమ్యులు గ్రహించిరి. ఆందులో
నేమియు కలదు లేదు అయే ప్రజాస్వామ్యముయొక్క
జులు ఇది వీరి జెప్పుటకు కాంగ్రెసు ప్రజల మోక్షముల
లంత స్పష్టముగా తెలియవలెనను. గొంతువులకు మన
మ్యునియుల కలసి ఢిల్లీ కాంగ్రెసుక జరుప్రకారముగ మరే
కాంగ్రెసును జరుగలేదు. ఢిల్లీ కాంగ్రెసు గొంతువులకి కాదు;
మనమ్యునియులకి కాదు; కాని ఢిల్లీ, మహామనవీయుల
యొక్కయు గొంతువులయొక్కయు, విభాగము నెట్లు నూ
చించు బున్నదో అట్లే తండీరు మదమోహనో మాళవ్యగారును,
చాలి యో ముఖ్యగారుల కలసి ప్రతిభగోళు, విభాగముతో
ను, భారతీయ జాతీయకుల నుండిరి తాము యోచించుచు
న్నట్లును, కోరుచున్నట్లును కాంగ్రెసునాకు జేయవలెనను
కొందరు ప్రజాస్వామ్య వాదులకు ఆసౌఖ్యముగా నుండు
ను. నిరంకుశాధికారముతో పోరాడుటకు ప్రజాస్వామ్యము
కుంటిజే. వారమును ప్రోత్సహించి యుద్ధము జేసి తుదకు

(5-వ పేజీ చూడుము)

కాతెట్టు బిల్లులు:

చంద్రావర్కరుగారి విమర్శనము.

“రాజద్రోహపు బిల్లులపై చచ్చు జరుగుచున్న పుడు, అరాజక కృత్యములను ప్రతిఘటించి వ్యాయశాంతిపక్షముల నవలంబించుటకే గాక, హిందూదేశపు నిజప్రతినిధుల మది ప్రపంచ మునకు దెలియబరచుటకు గూడ, మితవాదులు తరుణావకాశము కోర్చుచున్నది. అతివాద స్నేహితులు గగ్గోలు గావించెడి కాతెట్టు బిల్లులను జాగ్రూకతతో, హాళిలించినచో, వయ్యవి భారతదేశ ప్రజల సంరక్షణనిమిత్తమే గావించబడుచున్న వని గ్రహించవలెను. అవసరమగు నిట్టి సంరక్షణోపాయముల నవలంబించుచున్నందున, ప్రభుత్వమువారిని విమర్శించెడి ప్రజాప్రముఖులు, ప్రజాసామాన్యమునకు శత్రువులనియు, అరాజకమునకు మిత్రులనియు ఎంచవలసియున్న” దని, నిన్నటి మద్రాసు మెయిలుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. మితవాదులు కాతెట్టుబిల్లులకు తొడ్డుదెడరని, ఆంగ్లో హైందవ పత్రికలు నుండినవి. లండను టైముస్ పత్రికా విలేఖరి హిందూదేశమునుండి తిరిగి వార్త సంపుడు, మితవాదుల యభిప్రాయ మింకను సందిగ్ధముగ నున్నదని తెలిపియుండెను. మితవాద వాదులు గూడ, తమ ప్రాతికూల్యమును వెలిబుచ్చిన వెంటనే, పాపము ఆంగ్లో హైందవ పత్రికల యాశాభంగ మిరుదుడించి, వారికి పట్టరాని కోపముదయించెను. ఎన్నడగు హిందూదేశ మీ శాసనముల సంగీకరించుచున్నదనియు, అట్టి దేశమునకు, ప్రతినిధుల మని ప్రకటించికొన గలుగు భాగ్యము మితవాదుల కబ్బలేదనియు, మెయిలు పత్రిక వగచుచున్నది. మితవాదులును, జాతీయ వాదులుగూడ, భారతీయుల ప్రతినిధుల గానపుడు, మెయిలు పత్రికయు తదనుచునును మాత్రమే నిజమగు ప్రతినిధుల యొక్కరు గాబోలు! అయినను గావచ్చును! వికరీత మెద్దియాలేదు.

ఇది యింకొండ, అవసరాధికారశాసనమును తాత్కాలిక శాసనముగ గావించి, ప్రజాప్రతినిధులకు లోబడుట ప్రభుత్వమువారికి పాడిగాదని, యూరపీయను సంఘమువారు ప్రభుత్వమువారికి దెలియబరచిరి. తాత్కాలిక శాసన మైనంత మాత్రమున ప్రజలకు గలిగెడి లాభ మెద్దియులేదనియు మూడువత్సరములు జన్మస్వాతంత్ర్యములకు భంగము కలిగినచో దేశమునకు వాటిల్లెడి నష్టము చిరకాలమువరకు మూసిపోదనియు, తాత్కాలిక శాసనములన్నియు సహజసిద్ధముగనే శాశ్వతముగనుండుట దేశానుభవమనియు, ప్రజాప్రముఖులనేకులు తెలంచుచున్నారు. కొందరు శాసననిర్మాణసభ్యులు తాత్కాలిక శాసన మైన కాశముచే, వెలిబుచ్చిన సంతసముతో వీరు బాగ్గోసజాలకున్నారు. అట్టి వారిలో సర్వ భారతీయ చంద్రావర్కరుగారిక రగులగ మునిందగియున్నది. చంద్రావర్కరుగారిని, అతివాదియని గాని, జాతీయపక్షాభిమానియని గాని, ఎవరును పిలువజాలరు. బీచ్ క్రాఫ్టు విచారణాసంఘములో భభ్ర్యముగ నుండి, వంగనేత నిర్బంధితుల యవంతము నుండిను వీరు పరిశీలించియుండిరి. అట్టి వారు సయితము, కాతెట్టుబిల్లులు బ్రిటిషు న్యాయ

క్రమమునకెటుల భంగము కలిగించునో, టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రికలో, నింతకుమున్ను చక్కగ వివరించి యుండిరి. పాత్రాజ్య శాసన నిర్మాణసభలో, జరిగిన చర్చావంతరము, తిరిగి తమ యభిప్రాయము నీ వారపు ఇండియను సోషలిస్టరూ పత్రికలో బ్రచురించిరి. అవసరాధికార శాసనమును తాత్కాలికముగ గావించి సంరక్షణమున, ప్రజాప్రతినిధులు సంతృప్తిజూపి దానికి చేయూత నొసగవలసినంతవర మెద్దియు ప్రసాదించబడలేదని, చంద్రావర్కరుగారు నేను పునన్నాడు. న్యాయనిబంధలన్నియు జేర్చబడిన గాని, తృప్తిజెందుటకు పీలులేదని, వీరు చాచుచున్నారు.

ఈ నిబంధన తెయ్యుట? కాతెట్టు బిల్లులచే గలిగెడి యధికారము లిదివరకే ప్రభుత్వమువారికి గలవు. 1818 సంవత్సరపు ప్రవాసశాసన మింకను నమలులోనున్నది. దేశసంరక్షణకొరకు, తాత్కాలికపరిమితి గల యుత్తరవులను ప్రచురించుటకు, గవర్నరు జనరలుగారి కధికార ముండనేయున్నది. ఇట్టి స్థితిలో, వేరొక నిర్బంధశాసనమును తాత్కాలికముగ నైనను నెలకొల్పట కవసర మేమిగలిగినదని, చంద్రావర్కరుగారు క్రశ్చించుచున్నారు. ఈ ప్రశ్ననే, అనధికారసభ్యులు శాసననిర్మాణసభలో సడిగియుండిరిగాని, తొండెనుగారు సరియగు జవాబు జెప్పజాలక బోయిరి. చంద్రావర్కరుగారు దెలిపినటుల, యిందులకొక కారణమునూహించవచ్చును. ప్రజాభిప్రాయము బలమగుచున్న నిష్కలమున, స్వంతిబాధ్యతపై నిట్టి యధికారములను చెలాయించి, ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనరు. అందుచే శాసననిర్మాణసభ వారి యచుమతి గోరుచున్నారు. బాధ్యతను శాసననిర్మాణసభపై నిలువదలపెట్టుచు తాత్కాలిక శాసనమున కైనను సంగీకరింపవలయునని, ప్రజాప్రతినిధుల గోరుచున్నారు. సమస్య యొకటేగలదు. శాసనము తాత్కాలికమా, శాశ్వతమా యను ప్రశ్న యంతయుఖ్యమయినది గాదు. శాంతి ప్రబలుచున్న యిట్టి సమయములలో, ప్రజల ప్రాథమిక స్వాతంత్ర్యములను నిరోధించెడి నిర్బంధశాసనముల బాధ్యతను, ప్రజలు వహించవలయువా, లేదా యను ప్రశ్నకే, సమాధాన మవసరమగుచున్నది. ఏలనన, ప్రజల కింకను ప్రభుత్వవిధానములో నెట్టి బాధ్యతయు ప్రసాదించబడలేదు. కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమువారి చర్యలను ప్రజాప్రతినిధు లేమాత్రము మార్చజాలరు ఇంతియు గాక ప్రభుత్వమువారి కిదివరకే అంతయు యధికారములు హస్తగతమై యున్నవి.

ఇట్టి సందిగ్ధస్థితిలో ప్రజాప్రతినిధుల కర్తవ్యమేమి? శాసనాబాధ్యతను వీరు వహించవలయువా? చంద్రావర్కరుగారు రహస్యముగ ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. న్యాయశాసనముల బలమెల్లను, ప్రజల యనుమతిపై నాధారపడి యుండును. సిద్ధాంతమునందే గాక, యాచరింయందును, ఈ సత్యము ప్రస్ఫుట మగుచునే యుండును. కాతెట్టు బిల్లులు, ప్రజల యంగీకారముపై నాధారపడియున్నవా? లేదని, కరతలానులకమగుచునే యున్నది. ప్రజాభిప్రాయము తమను ప్రోద్బలపరచిన దప్పు, ప్రజాప్రతినిధులీ శాసనమున కేమాత్రము చేయూత నొసగగూడదని, చంద్రావర్కరుగారు హెచ్చరించుచున్నారు. వీరితోబాటు వంగదేశ మితవాదసంఘ యాజమాన్యమున జరిగిన బహిరంగసభ గూడ, తాత్కాలికపు శాసనమునైనను ప్రజాప్రతినిధుల సంగీకరింపగూడదని, తీర్మానించుటచే, దేశనిశ్చయ మెద్దియో తేటపడుచున్నది. నిర్బంధములు ముందు

గను సంస్కరణములు పిమ్మటను, నెలకొల్పబడనున్నవి. నిర్బంధపరిస్థితులలో, సంస్కరణములు ప్రసాదించబడినను వాటికి విలువ యుండదు. అందుచే, నిర్బంధశాసనాబాధ్యతతో పాల్గొనుటకు ముందు బాధ్యతాయుతప్రభుత్వము నొసగవలయునని, ప్రజాప్రతినిధుల గోరుట ధర్మమని, చంద్రావర్కరుగారు ప్రబోధించుచున్నారు. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో, ప్రజాభిప్రాయము నిజముగ వ్యతిరేకముగ నున్నను, ప్రజాభిప్రాయప్రమాణమగు మిష క్రిందనే, యిట్టి శాసనములు సఫలమగుట తలపించుచున్నది అందుచే ముందేర్పడెడి, ప్రజాపరిపాలనాసభలే యిట్టి బాధ్యతను వహించుట న్యాయము. స్వేచ్ఛరిపాలనము చేయారవంతవరకు, ప్రజాప్రతినిధులీ బాధ్యతను వహించవలదని, చంద్రావర్కరుగారు గోరుచున్నారు. చంద్రావర్కరుగారి న్యాయముతో సూచించబడిన దానికన్న, ప్రజాప్రతినిధుల కర్తవ్యమును స్పష్టముగ దెలుపుచు సాధ్యపడదు.

ప్రజాప్రతినిధు లెటుల ప్రవర్తించెదరో చూడవలసి యున్నది. ప్రజాప్రతినిధులకు తగిన ప్రోత్సాహ మొసగుటకు, ప్రతినిధిసంఘములన్ని భాగములనుండియు సభల జరిపి, తమ సందేశమును దెలియబరుచుచో, వారవ్యధావర్తించనేరరు. అవసరాధికారశాసనము తాత్కాలికమయినను, క్రిమినలులను శాశ్వతముగ మార్చినైచెడి శాసన మింకొకటి గలదు. దీనిసంగీకరించుట కెట్టికారణ ములే గానింపదు. కాతెట్టు కమిటీ సూచనలకన్న గూడ, నీశాసనమాత్రములు కఠినతరములుగా నున్నవి. నిషేధించబడిన వ్యతములను కలిగియుండుట మాత్రమే నేర మగునని, కమిటీవారి సూచనలలో గలను. నిషేధించబడిన వ్యతములు మూలమగుటచే శాసనమునందు, రాజద్రోహపత్రము లని చేర్చబడినది. రెంటికీ వ్యత్యాస మధికముగ గలదు. నిషేధించబడినవ్యతము లెవ్వ యో గను గొనుటకు, ప్రభుత్వమువారు ప్రచురించిన లిస్టును పరిశీలించి, ప్రజలు కొంతవరకైనను జాగ్రూకతతో నుండవచ్చును. అటుల గాక రాజద్రోహ పత్రము లని యుండుచే, వాటి నిర్ణయబాధ్యత ప్రజలపైనే మోపబడినది. దీనిని తిన్నగ నిర్వహించుట మలభ సాధ్యము గాదు. ఉన్నతన్యాయస్థానములే రాజద్రోహశబ్ద నిర్ణయము గూర్చి భిన్నా భిప్రాయముల దెలుపుచుండ, న్యాయశాస్త్ర పరిచయము లేని జనసామాన్య మీ విషయముల నెటుల నిర్ణయింపగలదో, తోచుచున్నది. దీనికి దోడుగ, తన కెట్టి దురుద్దేశమును లేదని, నిండా గోపితులే ఋజువు పరచికొనవలసి వచ్చుటచే, యిందలి సాధ్యాసాధ్యతలు తేటతెల్ల మగుచున్నవి. సంస్కరణములు సమకూడినను, లేకున్నను, జన్మస్వాతంత్ర్యము లయినను నిజమటుల, ప్రజాప్రముఖులు కృషి పడువలయును. భావిస్థితి యధికారబంధురమై యున్నది. ప్రజల దృఢసంకల్పమే వారి నీ సొకటములనుండి తప్పించగలదు.

డిల్లీ కాంగ్రెసుసభ

డిల్లీ కాంగ్రెసుసభను కూర్చి బిషివంద్రపాలు గారు నిన్నటిదిన మిచ్చిన మహిమవన్యాసము, సభాప్రముఖులను తేటపరచుచున్నది. బొంబాయి కాంగ్రెసు సభకును, డిల్లీ సభకును తీర్మానములలో గల భేద మత్యల్పము. రాష్ట్రీయ పరిపాలనమునకు కాలపరిమితి దొలగింపబడెను. వివిధరాష్ట్రములలో, కాలపరిమితితో నిమిత్తము లేదను నిభిప్రాయ మదివరకే ప్రబలియుండెను. ప్రభుత్వ విభాగ పద్ధతి, కలహముల కెడమిచ్చుట

దప్పు, వేరు లాభము గలిగించ జాలదు. అంగ దేశములు లీ వీ భాగము నంగీకరింప రని; బాప్తిస్టా గారు చెలిపియుండిరి. స్థానిక ప్రభుత్వము లీ పద్ధతికి వ్యతిరేకముగ నభిప్రాయ మిచ్చుటలు చెలియుచున్నది. లా, జప్తిను, పోలీసు కాఖ లభికారివగ్గపు స్వాధీనముగనుండుటచే నెట్టి నష్టము గలదో, ప్రజలకు చెలిపవచ్చును. అందుచే, రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనము వెంటనే ప్రసాదించ వలయునని డిల్లీ సభగోరము. మాలవ్యాగా రిటీవల నుపస్థింపచును, డిల్లీ సభకూర్చి ప్రబలిం చుపో హల నెల్ల బోనాడిరి. డిల్లీ సభయందునలె, ప్రజాభి ప్రాయము కారవింపబడిన కాంగ్రెసు సభ యి కొకటి జరుగలేదని, బిషిప్ బాబుగారు పిలిప వరచిరి. అంగ భాషా ప్రవీణులుగాని రయితులు నయితము, సభకు విచ్చేసి, సభాకార్యక్రమము సంక్షిప్తములతో బాటు సమానోత్సాహముజూపిరి దేశ భాషలలో నుపన్యాసములు జరుగుట కాంగ్రె సు సభకు నూతనాకార మొసగినది ప్రజాప్రతినిధి సభయననామము కాంగ్రెసుసభకు స్థాగ్ధమైనది. హిందూ దేశము స్వపరిపాలనముగోరుచున్నపుడు, కాంగ్రెసుసభ నిరంకుశముగ ప్రవర్తించజాలదు. డిల్లీ కాంగ్రెసు సభ ప్రజాశాసనప్రబల్యమును, ప్రజల స్వపరిపాలనార్హతను వేరొల్ల చాలుచున్నది. కాంగ్రెసు సభాత్రిత్వములు నిఫలముగనటు ల, దేశము కృషి సలవలసియున్నది. కొలది కాలములోనే, సంస్కరణశాసనము పార్లమెంటు సభలో ప్రవేశ పెట్టబడనున్నది. అధినివేశ రాజ్య ముల కోర్కెలు వెంటవెంటనే సఫలముగుచున్నవి. సంధిసభలో వాకోర్కెలు నెరవేరుటయేగాక, అంతర్జాతీయ సమ్మేళనమును కూడ స్వతంత్ర జాతులతో బాటు, వీరికి సమానత్వాన మొసగ బడుచున్నది. అధినివేశ రాజ్యము లొక్కటా రింటిటి యున్నత స్థానమునకు గొప్పబోవచున్నచు దక్షిణాఫ్రికాలోని జాతినివాస లింతటి చుభివృద్ధి యో కూడ తృప్తి జెందక నేర్పూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గోరుచున్నారు. ఈ యుక్త వయస్సు భావములతో నుద్బవించినది. నూతనోద్వేగముఖండము కాన్పి కేపుటవచ్చు ప్రజాప్రతినిధి సభలో తీవ్రచర్య జరి గెను. చర్య యింకను ముగియలేదు. రిజిస్ట్రేషన్ బిల్లునువారు తమ వాంఛనము ఆర్జి పవలయును, సంధిసభకును దేశము నిశ్చయించిరి. హిందూ దేశము, సామ్రాజ్యమునుండి విడిపోవజూచుటలేదు. అధినివేశ రాజ్యముల స్థానమెవలె వెంటనే ప్రసా దించమని కోరుటలేదు. స్వపరిపాలనమును రాష్ట్ర ములందును వెంటనే ప్రవేశ పెట్టి, స్థితి కాలములో అధినివేశ రాజ్యముల స్థానమును దేశమున కొసగ వలయునని మాత్రమే కోరుచున్నది. రాయరాసు హిందూ దేశపు బాధ్యతలధికముగనుండు వి సామ్రా జ్యరక్షణమునకు హిందూ దేశమే నిర్దిష్టత యందు బూనగలిగెను. ప్రాస్తుకు సందిగ్ధతను నందు రక్షించుటకు, హిందూ దేశపు నైనికులే య కరకునచ్చిరి. అధినివేశ రాజ్యములకన్న నెక్కువ బాధ్యతలను హిందూ దేశమువహించుచున్నపుడు, అందుకు లగిన హక్కులుకూడ దేశమునకు సమ కూరవలెను. లేనయెడల, బలహీనులుగు హిందూ దేశము రాష్ట్రాజ్య బలహీనులగు చోట్ల జను. హిందూ దేశపు లాభ ముండునని సామ్రాజ్య లాభము నైనున గమనించి, పార్లమెంటు సభ వారు కాంగ్రెసు తీర్మానముల కొడవటలు మేలు. సామ్రాజానుబంధము ని మూలముల పార్లమెంటు సభవారు దృఢపఱచిన వారయ్యెదరు. ఈ సత్య మునే కాంగ్రెసు రాయబారు లాంగ్ దేశమునందు స్ఫులపరుపవలయును. భారతదేశమునకు స్వపరి పాలన మొసగుట, సామ్రాజ్యాభివృద్ధి కెటుల ముఖ్యపరమో, అంగ ప్రజలు తిన్నగ గ్రహిం

చుచో భారతీయుల కోర్కెలను సఫలపరచుటకు వారే మాత్రము వెరుదీయును. కాని, భారతీయు లకే తమ వాంఛలకాన్పి దృఢవిశ్వాసమును మనోనిశ్చయమును లేచిచో, కార్యసాధన మనం భవచునను దేశపు భావిభాగ్యోదయము. భార తీయుల స్వకుం కృషి వై నాధారపడి యున్న టుల స్పష్టమగుచున్నది.

ఇర్రిగేషను శాఖ

ఈశాఖవారి 1917-18-వ సంవత్సరపు నివే దికమున ఎన్నగనిన యంశము లాతగలేవు. సంగ్రామ కారణముచే, వ్యయకరణకు పనులు చేకొనబడలేదు. దక్షిణాఫ్రికాలో తొల దూరు ప్రాజెక్టు కొంతవడి యభివృద్ధి గాంచి నది. వాగావలి నదికిందకు, నీవి వంపిగుసిస్టము క్రిందకు, పాగుబడి యయిన యకరముల సంఖ్య హెచ్చినది. వెంటాపురము ప్రాజెక్టు పూర్తియ య్యెను. భావనాశీ ప్రాజెక్టు 1919 సంవత్సరము మార్చి నెలలో పూర్తియగును. యల్లూరు, సిద్ధ పూరు తటాకముల ప్రాజెక్టులు పూర్తియైనవి. దుశికుల్య ప్రాజెక్టు యిదివరకే పనిజేయుచున్నది. నెల్లూరుజిల్లాలో మోపాడు రిజర్వాయరు ప్రాజెక్టు 1920 సంవత్సరములో పూర్తియగునని చెలియు చున్నది. కడపజిల్లాలో నాగవరము ఆనకట్ట గుంటూరు జిల్లాలోని మునియేరు ప్రాజెక్టులుకూడ పూర్తియైనవి. చిల్కాసరస్సును, నాల్పడిపాడు మోటుపరముజేయుట కాలోచింపబడుచున్నది. కా వేరీ రిజర్వాయరు ప్రాజెక్టునకు, ప్రభుత్వ కార్యదర్శి గారి శాంక్షను బంపబడునని నిరీక్షించబడుచున్నది. ఇది తేలివగాని, వృష్టారిత్యాదులు ప్రాజెక్టు ఎట్టి మేటుల కాన్పి తిరిగి యోచించుటకు విలువదదట. ఇందుకు కారణ మెద్దియో తెలియదు గుంటూరు జిల్లాలో ప్రాతూని వంపిగు సిస్టమునకు ఎట్టిమే టులును, స్థానులును తయారయ్యెనని చెలున బడెను. కృష్ణాపశ్చిమ డెల్టా, కోవావర డెల్టాలకు నురుగునీటి పారుదల సౌకర్యము గలిగించుటకు పనులు ప్రారంభింప బడుననియు, కృష్ణా తూర్పు డెల్టాను గూడ తయారచుచున్నదనియు నివే దికము చెలుపుచున్నది.

సంగ్రామ సమస్యవారము : ఇండియా భాగము

హిందూ దేశమునకు, సంధిసభ యందు, జాతుల సమ్మేళనమునకు, అగ్ర స్థాన మవసరమ ని, గోరబడుచున్న నీతమమున “వైలు ఆఫ్ ఇండియా” అను మాసపత్రిక, జర్మనీదేశ మొసక వలసిన నష్టపరిహారముతో కూడ హిందూ దేశము నకు భాగము గావలయునని ప్రాముల చోద్యముగ నుండక మానదు. ఈ పత్రికావాక్యముల నిలు కుదరగలిగెదము: “యితరుండలి వారినో, శత్రు పులవై విధింపబడెడి నష్టద్రవ్య మెటుల బంచి పెట్టబడునో యని, మే మెరుజూచుచున్నాము. సంగ్రామములో గావించిన త్యాగములవై నీ విభాగము నాధారపరచుచో, హిందూ దేశపు హక్కు నిర్వివాదము తెలియగలదు. దాదీద్ర్య భూయిష్టమునకు, హిందూ దేశము గావించిన త్యాగములు ప్రశంసార్హములై, బాధ్యతగల రాజకీయ వేత్తలందరును సంగీకరించియుండిరి.” వెల్లు ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక గావించిన సూ చన, న్యాయమునకు దనుక కేమాత్రమును సంది యములేదు.

స్థానిక వార్తలు

చవురకముబట్టులు:— చవురకము బట్టులు వీడ అనుమాత్రమే యుక్త్యులగు గాన బట్టుల వ్యాపారమున కెట్టి భంగమును కలుగదని ఇండియా గవర్నమెంటు ప్రకటించిరి.

చచ్చయప్ప కళాశాలాధ్యనమాజము:

ఈ నెల 20 తేదీ గురువారమునాటి సాయంకాలము 4-30 ఘంటలకు ఫిలాసఫీ భవనమున ఎ. వి. నరసింహాచార్యులవారు ఈ కళనరము ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షకు బోధనారి కువ కరించునట్లు వైద్యరీక్షకు నేపథికి పుస్తకవిషయము నుపన్యసింతురు.

ప్రభుత్వ ప్రకటనము:— హైదరాబాద్ ప్రభుత్వమున తగ్గు

దలగావించ మొదలిడిన దానిక, జననని నెల ఆఖరువరకు 75 వేలచుట్టి వైద్యులు నిదలివేయబడిరి. ఫిబ్రవరిమాసపు పదిదిన ములలో 45 వేలచుట్టియూ, మొత్తముమీద, 1,15,000 చుట్టి యు వదలివేయబడిరి. ఉద్యోగకాఖలలోగారి, తేటగుసంఘము లలోగారి, తగ్గుదలకు విశేషముగ గావించుట కింకను సాధ్య పడలేదు.

శ్రీ భగవత్ తత్వబోధినిసభ:

ఈసభవారి యాజ మాన్యము క్రింద జరుగుచుండు శ్రీ చుహాభారత కాలక్షేప ములోని “భీష్మ ప్రభువ శతజ్ఞ” ఈ నెల 22-వ తేదీ శని వారము సాయంకాలము 5 గంటలకును, 23-వ తేదీ సాయం కాలము 4 గంటలకు “భీష్మ స్మృతియ శతజ్ఞ” అను కాల క్షేపములు శ్రీమాక బాబి టి. లక్ష్మణాచార్యులవారిచే పాఠముగాను నేల, హిందూ ధర్మాలాదికల ప్రామాణ్య భవము జరుపబడును.

రహదారిపత్రికములు:

ఈనెలలోపుగ ఇం గ్లాంసుకు వెళ్లవచ్చును. రహదారిపత్రికలును బడవినవారెరైన, అవివార్యములగున సమప్రయాణముల ఆపుదల చేసికొనిన ఆట్టివారికి మును ప్రాన్సి యులు సానేజిక్రెట్రోలు కమిటీవారికి తెలిపియుదల వారెంతయు కృతజ్ఞులు. ఈలోపుగా ఇంగ్లాండుకు వెళ్లదలండుగొని దరఖాస్తులను కమిటీవారికి బంపుకొనిన, వారికిరకురపా దారిప్రతిబుద్ధు టకువీలుండునని ప్రభుత్వమునకు ప్రకటించుచున్నాను.

ఆంధ్రవిద్యాధిసభ:

ఈనెల 30 వ తేదీ చచ్చయప్పకొలలో మూడో ఆంధ్రవిద్యాధిసభను నెల్లూరు వందు జరిపించగలందులకై నెల్లూరువిద్యాధులు శ్రీయుత కె. గోసాలకృష్ణ రావుగారి ఆగ్రాసవాధితత్వముక్రింద సభ జేసిరి. ఆహ్వానసంఘము సమావేశమగుటకు పూర్వము జరుపవలసిన పనుల నెరవేర్చుటకు కార్యదర్శిహాకీసంఘము మొకవారి నేర్పరచిరి. ఆహ్వానసంఘములో జేగోననాని కళాకాల విద్యార్థి లైకరు 1 వాడు, ప్రామాణ్య విద్యార్థులైకరు 0-8-0 ను కెల్లింపవలసికట్లు తీర్మానించిరి. ఆహ్వానసంఘములో తేర గోరు నెల్లూరువిద్యాధులు తమనేగలను తెలిపిజేయవలసినది. ఆంధ్రవిద్యాధిసభానిర్వాహకమయై ఆంధ్రవిద్యాధి లందరు వారివారి యభిప్రాయముల ప్రకటించుటకై తేర మాస ప్రాసీగారి తెలియరది సమావేశమగుచున్నాము.

(3-వ పేజీ తరువాయి)

రాముని సద్గుణములలో నైక్యమును రక్షించ బడెను. గాజకీయ కర్మవారములో మొక ప్రమాదము గలదు ప్రజా హక్కులను కొనగ గోరదువా కొకప్పుడు ప్రమాదమునల్ల నింకుకాధికారకర్మమునకా కొకప్పుడు. బిజియగు జర్మనీ హరితో ఇగోవాకు యెచ్చును కాని లాయను బాధిగాని జర్మనీ నిర్దక్షులచే యెక్కువించెదలేమా భగవంతుడే ఎవరి! ని రంకులేర్పియుతో వోరావయ్యు ప్రజాస్వామ్య నాయకులు కూడ తుదకు నిరంకుళాధికారులతో మొదల ముంపవచ్చును. ప్రభుత్వ ప్రజాస్వామ్యపు కరతలము కొందరు నాయకులకు బాధకరముగానుండ వలెయ్యుచు గాని నిశ్చయ మయిన ప్రజాస్వామ్యము ఢిల్లీ కాంగ్రెసుతో ప్రారంభమయి నందుకు మనము దగవలసిని ప్రార్థింపవలెను. పిమ్మట ఎమ్. కే. ఆచార్యగారు, సర్వెయర్ గారును మాట్లాడిరి. సభాధ్యక్షులు పాటుగారికి వందన మొన రించిన తరువాత సభ జరిగెను.

సంధిమహాసభ విశేషములు.

దక్షిణాఫ్రికా ప్రజాసత్తాకులు - వారి యుద్ధమును నాశ్రయించుట

(రైతుల పక్షాన)

దక్షిణాఫ్రికా

ప్రజాసత్తానిధిసభయందు చర్చ

కేప్టౌన్, ఫిబ్రవరి 18:—నేటిదినము మహాసభామందిరము కిట్టికట్ట లాడుచుండెను. ప్రతిపక్ష నాయకు డగు సర్ కామన్ స్టాన్లెగారు దక్షిణాఫ్రికా యందు ప్రజాసత్తాకోద్యమమును ఖండించుచు నొక తీర్మానమును ప్రవేశపెడినది. దానిపై జరిగిన చర్చయందు అతికఠినులకు సుభాషణలు జరిగెను. దక్షిణాఫ్రికా జనులు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమును నిలుపుటయందును, బ్రిటిషు నాకాలపరిపర్యాయమునందును అధికాశక్తిగలిగియున్నారని తమకీర్తితేజులగు (దక్షిణాఫ్రికాను) హాఫ్ మేయరుగారు నడిపిరి. బ్రిటిషు నాకాలము తేజస్సుతో దక్షిణాఫ్రికా స్వాతంత్ర్యము ఎట్లు నిలువగలిగి యుండును. హాఫ్ మేయరుగారు స్వయంగా ఇంగ్లండుకు వెళ్లి దక్షిణాఫ్రికా కాపన మామోసింపబడిన శుభమున నా కాపనమును మహాభ్రాతృమగ నామోసిందిరి స్టాన్లెగారు నడిపిరి. తోడనే కాతీయర్థమునా గాత్రే పింపసాగిరి. ఇవరకు అంతయు విశ్వసముగా నుండెను. హాఫ్ మేయరుగారు విశ్వాసపాత్రులుగాదా? ఈశక్తియన బ్రిటిషు వారు సర్వాధిపత్యము వహించి సుస్థిరములగు చర్యలు చేయుచున్నారని జాతీయవాదులు దలచుచుండిరి; గారి నిజముగ అట్టి చేయియును లేదు. దక్షిణాఫ్రికా జాతీయ మహాసభలోని అంగ్రులు దక్షిణాఫ్రికా నమ్మకావ్యయలకు విశ్వసించిరి. ఈ విశ్వాసముపై ముద్దములు జరిగెను. అంతట బ్రిటిషువారు తాము స్వల్పసంఖ్యాకుల మని యుగియు దక్షిణాఫ్రికా యూనియనును ప్రవేశించి పూర్వపు ప్రెసిడెంటు అగు ఫ్రెయిసెగారు మున్నగువారియొక్క హక్కులకు విశ్వసించియుండిరి. అంతటితోకొందరు దక్షిణాఫ్రికాను గాని పోర్చుగీసు బ్రిటిషునాకాలపరిపర్యాయము కింద ప్రజాసత్తాపర విజ్ఞప్తిని జాతీయవాదులు యూనియన్ ప్రెసిడెంటులైన గారికి సమర్పించునన్నారు. దక్షిణాఫ్రికా యూనియనును ప్రేరింపజేయు వారెవరు? వారు శక్తియునందలి ఒకకక్షకు చేరిన ఒకభాగమువారు. ఇట్టి తీర్మానము చేయవలసివచ్చినపుడు లక్షలకొలది జాతీయములైన, లక్షలకొలది దక్షిణ దేశీయులయొక్కయు భావములు లక్షలు జేరుచుండ వలసిందేనా? ఈ భావములను తెలియజేసినచో మహాసభ దక్షిణాఫ్రికా ప్రజలకేగాక బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునంతటికిని ప్రాముఖ్యము.

అంతరికలపాము, ప్రాణాంతము

ఈ ఆశ్చర్యకరమైన చర్యలను ఆరాజమున అంతర్వర్తములను రక్షింపజేయును. కాన ఇది సాధించివేళకుల సాహాయ్యమును గొనుట సంధివిండును. అట్లేగి యా, న్యూజిలండు, ఇండియాదేశములు దక్షిణాఫ్రికానులగు దక్షిణాఫ్రికాను గల ప్రాముఖ్యమును గమనించుట తద్వారా ప్రజాసత్తాకాత్యములు దుర్లభము లని జాతీయవాదులు త్వరలో గ్రహించుట మంచిది. దక్షిణాఫ్రికా యూనియనును నిలుపుటకు ప్రతి అంగ్లేయునును కట్టక దేవుడి కుమారు పోరును. దక్షిణాఫ్రికా యూనియనును బలమును నిలుపుటకు దక్షిణాఫ్రికా యూనియను, సామ్రాజ్య దేశములయొక్కయు సహాయమునుగూడ సంపాదించును. అని స్టాన్లెగారు నడిపి యూనియనువారు ప్రజాసత్తాకోద్యమమును ఖండించుచు న్నారు అను తీర్మానమును ప్రవేశపెడిరి.

ప్రజాసత్తాక ఖండినము

ప్రధానసంప్రదిగాకన్న మూలకాగాని ఒక సవరణ ప్రవేశపెడిరి. జాతీయవాదులు విశేషముల సహాయముల బడయ యెత్తించుట అనుచితము. జాతీయవాదుల విశ్వాసకర్మములు దక్షిణాఫ్రికానుండి బహిష్కరమునందే దక్షిణాఫ్రికా ప్రజాసంఘమువారు తమభారమును ప్రకటించుట అర్హము. దక్షిణాఫ్రికాను ప్రేమియ వారందరును జాతీయవాదులు దక్షిణాఫ్రికాను ధ్వంసము చేయునట్లు గ్రహించుచు నేయున్నారు. దక్షిణాఫ్రికా యూనియనుప్రభుత్వము కింద దక్షిణాఫ్రికా బాగోగులన్నియు దక్షిణాఫ్రికా ప్రజలపక్షము

లండ్నులను. దక్షిణాఫ్రికాకొద్దనే స్వాతంత్ర్యముకలదు. సంధి సభకు వెళ్లి విన్నవించుకొనుటగాని ఇంకను స్వాతంత్ర్యమును వృద్ధిచేయుటలేనివిల్లుగుగాని నడుగుటగాని అనవసరము. దక్షిణాఫ్రికాను విశేషములలో సాంబంధము చాలవృద్ధిచేయుచున్నది. సంధిసభయందు దక్షిణాఫ్రికా ప్రతినిధులు తనదా అట్లేగి యా(పరినిధులతో) గలసి మాన్యుండి చర్చలయందు అంగ్రజేశ ప్రధాన మంత్రి డి. లండ్ను అధికార మాన్యుల నే గలిగియు న్నారు. కానాదేశసంఘము స్థాపించ బడినచో ఆ సమయమునందు సంధిసభయందు డి. లండ్నుమంత్రి ప్రాతినిధ్యమునే దక్షిణాఫ్రికా యూనియను వడయగోరును. యూనియను స్థాపించబడిన తరువాత దక్షిణాఫ్రికా విశేషసంబంధములు వృద్ధిచేయుటయే గాక స్వదేశసంబంధవిషయములందు జరుపరముగా కార్యము జరుగుచున్నది. 18 మాసముల క్రిందటనే అవరకుండిన పరస్పరవిశ్వాసము తొలగిపోయి జాతీయవాదులు చాల తక్కినది. ఆమెకను సంతోషము కాశ్చర్యమనియు, అందులో ఒకరాష్ట్రమైనను తొలగియుండ నగును లింకనుగారు చెప్పియుండిరి. దక్షిణాఫ్రికా విషయమును అట్టికే. నేటూలువారు దక్షిణాఫ్రికా యూనియనునుండి విడిపోవకుండుట ప్రీట్టోరునాకేయు అధ్యంతరముగా నుండగూడదని జాతీయవాదవాదుల దగు హాస్యముగా ను చెప్పిరి. ఇంక హాస్యముగా ను పోరగొట్టుచుండిరి. ప్రీట్టోరుగాని నేటూలుగాని యూనియనునుండి విడిపోవుటకు హక్కులేదు. యూనియనులో విభాగముగా నుండు విశేషమైనను పూర్తిగా యూనియనునుండి విడిపోవహక్కు గలిగియుండదు అట్టి హక్కు ఎన్నడును లేదనుటతో నేకును లింకనుగారితో నేకీ భిన్నమగునన్నారు. అట్టి సమయము కాశ్చర్యముగానియును. యూనియనును విడిచి వారిని విడిపోవకుండు చేయుటకు చర్యలక్ష్యమిది విచారించెదము. ఇందు అధికసంఖ్యాకుల భారమును ప్రకటించుట లేదు. యూనియనును వారందరూ ఒకప్పుడొకని నే యూనియను నుండి విభాగము విడిపోవగలరును దక్షిణాఫ్రికా ప్రజాసత్తాకగా న్నప్పుడు పుట్టిన దక్షిణాఫ్రికా బ్రిటిషు సంబంధము బ్రిటిషువారి కున్న భావమును గలిగియుండును. హాస్యముగా ను వారు అందులకు తమప్రతిజ్ఞ సమర్పించి యుండరారు. బ్రిటిషు సంబంధము సంతోషమును చుకు గలను నాకేల పని విమర్శకర్మములకు నిర్వహించుకొను నని తాత్కాలిక ప్రధానమంత్రి చుటగా ను నడిపిరి.

కేవలము రాజకీయచాపల్యము.

ప్రాముఖ్యము నిబద్ధితు కల్గున సామర్థ్యము స్వాతంత్ర్యము పై దక్షిణాఫ్రికా యూనియను కధిక స్వాతంత్ర్యము కలది ఒక నిబద్ధితు పరిపాలన మేపడిన కలుగు మహాసభమే మిది శక్తియులగు రెండు కక్షలుగా విచ్ఛిన్నమై లాభము. దక్షిణములను ఇవిర ప్రాముఖ్యము జాతీయవాదులు పూర్తిగా విడిచిపెట్టి ముద్దమును సహాయముచేయుటకు వెళ్లగోరువారిని ప్రేరించి జాతీయవాదులు ఇప్పుడు ముద్దలాభములందు చాలగూడ గోరుట అనవసరము. ప్రస్తుతమున్న రాజకీయ చాపల్యము ఈ నిబద్ధితు నిబద్ధితులకు కారణమని దక్షిణాఫ్రికా రాజకీయ పరిస్థితి విశ్లేషించుచు డి. లండ్నుగారు నడిపిరి.

కేవలము విప్లవము

ఈ యుద్ధమును కేవలము విప్లవమే యగును. యూనియనునందు భాగములుగానున్న ప్రాముఖ్యము, ఆరెంజీ ప్రీట్టోరులవారి అభిప్రాయములను నూడ పుష్కలమునంద బ్రిటిషు దేశమునకు భోమగు రిలబ్లియలకు మరల స్వాతంత్ర్యము నీయవలయు. అఫ్రికా యూనియనును జరగా జోధాగా ను తమ వాదనమును చక్కగ పాటింది ప్రకటననులైరిని స్వామ్య కాభామంత్రి ఎన్. జె. డ్యూఎలుగారు నడిపిరి.

అమెరికా

మెక్సికో దొరతనము

వాషింగ్టన్, ఫిబ్ర 17:—బ్రిటిషు అమెరికాదేశముల సంగమించిన కొన్ని భూములను మెక్సికో దొరతనమువారు మరల పశ్చిమయకొని వ్యవసాయముల కిచ్చివేసిరి. మరికొన్ని భూములునుగూడ మాయమైనవైనవి అధికారము తెలిపిరి.

ఇంగ్లండు

తిలకుగారి కేసు.

లండన్, ఫిబ్రవరి 14:—తిలకుగారి కేసును మరల విచారించబడెను. సర్ జాను సైమన్సుగారు మరల పరిశీలనగా తిలకుగారి కేసును చర్చించిరి. హత్యకు తాను కారణమను నిందనుగూర్చి తానుపును ఫిర్యాదు చేయుచున్నాడుగాని రాజద్రోహమునుగూర్చి కాదు. రాంకునాత్యనుగూర్చి తనకేమియు తెలియదు. కేసుని చార్జీలు పుకొల్పుటచే నట్లు చేసినవని మంత్రకు చెప్పినట్లెక్కడను కన్పించదు. బాంబులను విసరు నట్లు చేయునాగిత లెవ్వియు తన వ్యక్తికల ప్రయోగ బడలేదు. ఇండియానుండి బ్రిటిషు పరిపాలనమును తొలగించ వలయునని తా నెప్పుడు నుద్దేశించలేదు. హిందూదేశము సామ్రాజ్యస్థాపనపాలకదేశముగ నుండవలయు నని తన కోరిక. హిందూదేశసంస్కరణములనుగూర్చి యెట్టి ప్రశ్నలకు అత్యుపలబధి కాన్యముగా రాటంకము చెప్పగా జడ్జిగారి ఆటంకము నంగీకరించిరి.

15-వ తేదీ కేసు మరల విచారించబడినపుడు కార్న నుగారు డిఫెన్సు తరపున నిల్లుచెప్పిరి:—సర్ జేలమైను? కోరికగాను హిందూదేశ సమస్యలను గొప్ప ప్రామాణికముగ గ్రహించబడి వ్యాపినునందరి బ్రిటిషు ప్రతినిధులతో గొప్పన బడిరి. తాను ప్రాసిన అంశములలో ఏమిటను ఉపసంహరించుకొన నగును, ఏమిటనుకు తుదపణను గోరననియు విశ్లేషించుచు చెప్పిరి. అట్లుచేయుటవలన హిందూదేశ నుపరిపాలన కెంతయు హానిగలదని వారు అభిప్రాయము. తిలకుగారి సంగతియు వారు వ్రాతమున హిందూదేశములో నందటించి భాగం చెలియును గావున తిలకుగారచుట నీ వ్యాజ్యముచేయ సామానికలేదు. బాంబులను విసరుటగూర్చి అతని వ్యాసములు చాలరకుట పరిచేసినది చెప్పిరి. కొరకన మునా రతనితో రాజీనామా చేసికొనుట కన్నిప్రయత్నముల మెరించినను అవ్వెయు నిష్ఫలము లయ్యె ననియు కార్నకు గా రొత్తిచెప్పిరి. పిమ్మట కేసు వాయిదా వేయబడినది.

హిందూదేశ సంస్కరణములు

లండన్, ఫిబ్రవరి 18:—ప్రజల మందరమున సర్ జాను రితుగానికి ప్రత్యుత్తరముల మెసగుచు మాంజేరు గారిల్లు చెప్పిరి. హిందూదేశసంస్కరణముల నిల్లు ఈమెనులతోనే ప్రవేశపెట్టబడును. సంస్కరణసంఘము లెప్పుడు తమ నిరీదిక లంపునదియు దానినిబట్టి తేసి నిశ్చయించువలసియున్నది. నిల్లుకు ప్రవేశపెట్టుటతో అనవసరమగు ఆలస్యముండదు. ప్రస్తుతము సర్ ధామసుమోలెనుగారు హిందూదేశ ప్రభుత్వము వారికి ప్రాతినిధ్యము సలహాల నొసగు నియమించబడిరి. అందులకు తా నంగీకరించెను. ప్రాతినిధ్యసంఘమువారు చెప్పిన సలహాలను గూర్చి హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు, రాష్ట్రీయప్రభుత్వములను ఏమి చెప్పినో యి తా మెరుకు మాయచున్నారు. ఇంక జొరబాటు మరల పరివారల సమ్మెకట్టుకు గూర్చి వారిల్లుచి. కట్టువారు లెట్టి అల్లములకు కేయమంద పోలిమివారు సహాయమునను, మెరికాగూర్చును తగిన యేర్పాటులకు కేసిరి. ఏమగును మాత్రము చురడించిరి. కాంతికిని నెమ్మదికిని ఎట్టి భాగమును గలకలేదు.

ఇండియను ఆర్మీముద్యోగులు.

లండన్, ఫిబ్రవరి 16:—ఇండియను ఆర్మీలో ఈక్రొది వారికి బహుమతు లిచ్చబడెనని గెజెట్టు ప్రకటించుచున్నది. డి. ఎస్. ఓ. బిరుదము.

కప్తాను కె. ఎఫ్. ప్రామ్మగారి కిండియాలో చేసిన పని నిమిత్తము లెప్పి నెంట్లు కర్మము డబ్బియు. ఎస్. ప్రెంటిసు, కప్తానులు ఇ. జె. ఆహ్మద్, డి. ఎస్. డేవిసు, లెప్పి నెంట్లు టి. డబ్బియు. ఏనుగారలకు ఈజిప్టులో చేసినపని నిమిత్తము.

బాక్సు ఎం. సి.

కప్తాను జె. ఇ. కాట్రాకు, ఎం. సి., నుజేదారులు అలాసింగు, ఆత్మాసింగు, అప్పి సింగు ఎ. జె. ఎముమెరు, రెండవ లెప్పి నెంట్లు డబ్బియు. జి. తెయిలీగారలకు ఈజిప్టులో చేసినపని నిమిత్తము.

ఇటలీ; బాగోస్టాపులు

క్యాసిన్, ఫిబ్రవరి 17:—ఇటలీకిని తమకుకు గల అభిప్రాయ భేదములకు ప్రెసిడెంటు విల్లుకుగారి మధ్యకర్తత్వమున పరిష్కరించుకొందుమని బాగోస్టాపు ప్రతినిధులు ఎం. క్లెమెంటిగారికి చెప్పిరి.

సెంటు సోఫియా దేవాలయము

లండను, ఫిబ్రవరి 17:—ఈ దేవాలయము భూకంప ములవలన కిడిలమైనది. గోపురము క్రంగినది. నేను 1910 లో స్వయముగ పోయి చూచితిని. మరాఠులు పెంటనే జరుగవలె నని సత్ టి. జి. బాక్సునాథు వ్రాసిరి.

టర్కీ వ్యాపారము

లండను, జనవరి 17:—కొన్ని నిబంధనలకు లోబడి యూరోపు టర్కీ చిన్న ఆసియా, ఆస్ట్రేలియా, కరువుస్థాన లతో వ్యాపారము ప్రారంభింపబడవచ్చు నని వాణిజ్యకాభి ధికారులు ప్రకటించిరిని వార్తాసంఘమువారు తెలిపిరి.

మిలిటరీ క్రాసు బిరుదములు.

లండను, ఫిబ్రవరి 17:—ఈజిప్టులో తనిచేసిన కష్టప డిసోజా, మొనోరీ, డాబ్బుకా, కింగు, మేకే, ప్రెస్టే నేవనాక్సు, టర్నరు, వాల్టరు, లిండ్రే, స్ట్రాక్ డెల్వియ, గౌ రంగు, గంధాసింగు, నవాబుసింగు, రాగా, వాలాను, రికరెండు క్రాలెటు గార్లకు మిలిటరీ క్రాసు బిరుదము లివ్వబడెను.

నల్ల సముద్రమున వ్యాపారము.

లండను, ఫిబ్రవరి 17:—ఈవ్యాపారమును మరల సాగించుటకు బ్రిటిషు నావికాసంఘము ప్రతినిధులు దక్షిణ రష్య కు వెళ్లుటకు విజేతంపును వారసమయిరి. చాల నాకా సంఘములవారు ఏర్పాటులను చేయుచున్నారని వార్తాసంఘ మువారు తెలిపిరి.

సర్ హామిల్టను గ్రాంటుగారు

చక్రవర్తిని సందర్శించుట

లండను, ఫిబ్రవరి 15:—గ్రాంటుగారు ఇండియా జేత మున వామన్య సరిహద్దు పరగణాలో భీమమిమనకు గా నియ మింపబడిరి గాన నేను హృదయపూరిత సందర్శించిరి.

చీనావారి కోరికలు.

లండను, ఫిబ్రవరి 17:—చీనాలో వెనుక ఆర్థికమం త్రిగా నుండిన లింగాంగు చీనోగాని పారిసు సంధిసరికు వెళ్లుట లండనుగరమునకు వచ్చిరి. చీనాలో కరువుసంపదను, నీటి కడలులను, ఇనుపదాతులను అభివృద్ధి పెంచించుటకు చాలధనము కావలసియున్నది. చీనావారితో సహకారభావ మున పనిచేయుకట్టి విజేతంపు పాథ్యులు కుదుర్చుటను. విజేత యధ్యక్షు లిట్లు పూని చీనావారితనమునకు వ్రాసుచును. త్వ రలో జేతమున సంపూర్ణమును కాంతి నెంకొనును. ఇప్పుడై నను వాణిజ్యకార్యములు వెక్కు భాగము లందు నిరం తరాయముగ నెవరుచున్నవి. ప్రస్తుతముచీనాజేతవారమున సగభాగము నైసికవ్యయ మగుచున్నది. నైస్యములను తగ్గించు టకు సంధిసరివారేగ్గాలు సీసి చాల ధనము విద్యావాణిజ్య ములకు వ్యయపరుప వీలగునని చీనోగారు నుడిచిరి.

సర్ మార్కు నైక్సుగారు స్వగృహములగుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 17:—సర్ మార్కు నైక్సు గారు రష్య యున్నగు తూర్పు జేతముల విషయములం దెంతవఱు డెగుటచే నలకు చెప్పబడు సంధిసరిప్రతినిధులతో సారము పరగణానకు వెళ్లిరి. అచట నివస్యమునకు పనిపూయి. అతిథుల బౌద్ధత, పాల్ మెంటు భర్త్యులు 1879 లో జననము. 1911 నుండి పాల్ మెంటు సభ్యులుగా నున్నాడు.

జర్మనీ

జర్మనీ పోలందుల స్థితి.

బేల్, ఫిబ్రవరి 17:—పోలనులో నేడియో విధమున రాజీ కేజీకొను టంకాని విజ్ఞాన నేడవల ఎండ్రిగో సా ఫికవాని హెనువోసిగాని చెప్పుచున్నాడు. పోలను సా మ్రాజ్య లాభమున జర్మనీ కట్టి యుద్ధము గలుగకుండ చేసివెనెక్కి విధముల గాపాడి కలము నని జాతీయసంరక్షక మంత్రి హెనోస్కి గారికి. పోలండునందలి వెళ్ల పద్ధ భూకామ యుజు జర్మనీ కంపనెండి ఆవార పానులలో న సేకము గానెనులో నుండియు. ఆ పద్ధతులు రాసిది ప్రస్తుతపు కష్టముల నుండి జర్మనీ యొక్క బడ్జెట్ గలదియు నిశ్చయించుట చాల కష్టము. ఇంటియరులు గోలలతో యుద్ధ మొనరింపకుండు చేయుటకు నైస్క సంఘములవారు సర్వ విధముల ప్రయత్నించు చున్నా ని హెనోస్కిగారు చెప్పు నే స్వాతంత్ర్య నా ఫికవాదు లపమిగోత్యము జూపిరి. హెనోస్కిగారు వారి నుచులకు నూపించిరి.

ప్రామ్న

సంధిసభ-ఇండియా ప్రతినిధులు.

లండను, ఫిబ్రవరి 14:—లికనీకు మహా గానాగారు లండను నగరమునకు రాతేను. మాంటాగూ సీంహాప్రభువుగా ర్లిద్దరును ఇంగ్లాండుకు రావలసినవచ్చిరి గాన లికనీకుమహా రాజుగా రొక్కరే యిప్పుడు సంధిసభలో ఇండియాప్రతినిధి గా నున్నాడు.

తాత్కాలిక సంధిపత్రమున సంతకములు

లండను, ఫిబ్రవరి 17:—16-వ తేదీ సాయంత్రము మూర్ఖులుపూతు గారి సాయానుబంధితో నూతన తాత్కాలిక సంధి పత్రమున జర్మనీ ప్రతినిధులు సంతకములు చేసిరి 16-వ తేదీ ని ప్రతిష్ఠాపండి కంటివార్త పంపబడెను. సంతకము చేయు టకు ఎర్లెబెర్గు కథి కా రి మి చ్చుచు జర్మనీకు లు తమ ఆక్షేపణలను ప్రత్యేకముగా ప్రకటించిరి. క్రొత్త పరతులు చాల కఠినముగా నున్నవి. ముఖ్యస్థలములను పోలం కిచ్చివే యవలెను మర కుండగూడదు. పోలం చొరుచుకొని రా తుండ మేను నిశ్చయించుటకు మాకు స్వాతంత్ర్యముండవలెను. విల్సన్ సభాపతి నిరూపించినతీర్మానములకు విరుద్ధములగు మర తులను జర్మనీ లపమం జరపుటకు పాథ్యులు గారని జర్మనీ దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

పార్లమెంటుకు సంధిసభ.

లండను, ఫిబ్రవరి 17:—జాతీయ పార్లమెంటుకు సంధిసభ ఈ సెల 27 వ తేదీన కమాజేత నగునని అధికారులు తెలిపిరి. జేతములు, పనిచేయుకలసిన కాలము, జరుల పరిశీలనలు, అధిక లాభములు మున్నగు వివిధవిషయములు చర్చింపబడును.

సాంఘిక సంధి.

పార్లమెంటు, ఫిబ్రవరి 17:—బెర్నసుండి నచ్చిన వెనుక రై టకు హెండర్సును గారిని కుండర్సింపగా వారిల్లు చెప్పిరి:— జర్మనీ సాంఘిక జాములు తమ దొరతనమువారికి సహాయ మొనరించుటలో గొప్ప తప్పిదము కొనరించిన సంగతిని ప్రతి నిధులసభలో వారు స్పష్టముగ నెక్వకొనిరి. జర్మనీల విజ య మొందియుండి యూరపుకందు స్వేచ్ఛము, ప్రలాస్యా తంత్ర్యమును సునిమియును నని మి త్రియవతి కార్మికులు చెప్పిరి.

ప్రామ్న జేతపు యుద్ధవ్యయము.

పార్లమెంటు, ఫిబ్రవరి 17:—1919 జనవరి 21-వ తేదీ వ వరకు 72800 లక్షల పాము యుద్ధవ్యయము. ఆ మొత్తమున పన్నులవలన వచ్చినది 7200 లక్షలు మాత్రమే. 57000 లక్షలు ఋణము. 9600లక్షలు యజును నిజున. 4000 లక్షలు ముజరా (కంపెనీసేమకు). అల్పము జూరెనులో జర్మనీ కరన్నీని చక్కబెడుటకు వ్యయము 1000 లక్షలు. నైసికులకు గారి కుటుంబములకు ముజరాలకు 1700-2400 లక్షలకు నుద్ధు వ్య యమైకిరి.

మి త్రియవతి వారి సావికానమ్ములు.

పార్లమెంటు, ఫిబ్రవరి 17:—యుద్ధవ్యయమున పరాసు వారు నాలుగు యుద్ధవ్యయము, నాలుగు సాయుధ యుద్ధవ్య కలను, ఒక యుద్ధవ్యయ, నాలుగు డిప్లొమెటులను, కి టార్పెడో బోటును, 14 జలాయోగ్గాలును, 62 సాయుధము లగు ట్రాలరులను, 5 సహాయ యుద్ధవ్యయము 12 చిన్న వాకలను గోగ్గొయిరి. వాటివన్నిటివరకు 1,10,000 లక్షలు. గ్రేటు బ్రిటకు గోగ్గొయిన వాకల బరువు 5,50,000 లక్షలు. జర్మనీ, 3, 50,000 లక్షలు. ఇటలీ, 76,000 లక్షలు. ఆస్ట్రీ యా, 65, 000 లక్షలు. ఆమెరీకా సంయుక్తరాష్ట్రములు 17, 500 లక్షలు.

బంగాళా శాసనసభ.

క్రామ స్వరూపాలకు చట్టము.

ఈ సెల 18 వ తేదీ యుద్ధమున బంగాళా శాసన సభ సమావేశమయ్యెను. రొనాల్డు మే ప్రభువు అధ్యక్షతనసాం చెను. 1919 సంవత్సర బంగాళా రాష్ట్ర క్రామస్వరూపాలకు చట్టము యొక్క సెల్లెట్ కమిటీ సీతేతక నాలోచించ బలసిన దని సర్ హెక్ రివీలగా రుపపాదించిరి. సెల్లెట్ కమిటీ వారి సవరణలొను మరల ప్రయోగపరచినదను సవరణను మా మజారత్ నామ్మ గా రుపపాదించిరి. ప్రారంభచట్టమునకును

సెల్లెట్ కమిటీవారు సివరణ చేసిన చట్టమునకును చాల వ్యత్యా సము కలదు. సెల్లెట్ కమిటీవారి శిఫారసులమీద ప్రజలు, తమ అభిప్రాయములను తెల్పుటకు తమని ముక్కులమును. ఈ చట్టము బంగాళా స్వతంత్రతలమునకు పునాది వుడిసి. అందుచేత తొందరపడి శాసనము గానింపబడవలె ను. మ జాతీయ హక్కుగారు తెల్పిరి. ఈచట్టమును తిరుగ ప్రయ తించుటకు లాభమేదైన కలదని వాదనయ్యెను. ఈసభ వారు సెల్లెట్ కమిటీయొక్క శిఫారసుల నాలోచించునవ్వకు కను అభిప్రాయములను తెల్పుటకు ఈకాంసిలు సభ్యుల కను కాశము కలదు.

ఈ సవరణ వోటుకు సెల్లెట్ గా 17 గురు అనుకూలము గను 28 గు ప్రతికూలముగను వోటు నిచ్చిరి. సవరణ వోడి గోయెను. ఈ చట్టము తిరిగి ఉపసంఘము (సెల్లెట్ కమిటీ) వా రికి పంపవలసినదను నుడిముక సవరణను మా మమ్మగారు ఉపపాదించిరి. ఉపసంఘమువారియొక్క 288 చిల్లు సవరణలు కాంసిలువారు చర్చించవలసి యున్నది. ఈ సవరణ లన్నియు ఈ సభవా రాలోచించిన కాలము వ్యవధులకును. ఉపసం ఘము వారికి పంపిన ఇష్టానోష్టి సంభావనలచే క్రియము గా సమాధానమునకు నత్తురు. కనుక మా మమ్మగారి సవ రణ నామోదించుమంటి నని మా మమ్మ. ఇ. క్రమ్మగారు నుడిపిరి.

ప్రభుత్వమువారికిరెవలెన సర్ హెక్ రివీలగా రి సవరణను చర్చించేకొందును. ఉపసంఘమునకు పంపుటకు లాభమేమి యునులేదనియు కాలవై పరిశ్రమగుననియు నుడిపిరి. ఈసవ రణను వోటుకు సెల్లెట్ గా ఆమోదించబడెను. 21 చుండి అను కూలముగను, 19 గురు ప్రతికూలముగను వోటు నిచ్చిరి. చాలాచుండి అనధికారి యూరోపియను సభ్యు రీరమణ కను కూలముగ నుండిరి.

సర్ చమీంద్రనాథ తామూరు మరణంకేగుట.

బంగాళా కవి సామ్యభాము, సర్ చమీంద్రనాథ తామూరుగారు, ప్రాీకేలు క్యాన్సరు. ఎఫ్ ఆంధ్రుగు గారు అల్లుడు గంధారిగారిలోను గత శుక్రవారము వారు బోటు మెయిలులో మునుకవచ్చిరి. బహుళ సంఖ్యాకులు కవి సామ్యభామునకు స్వాగతి మొ కుటకు స్వేమనదగ్గ జరుగవచ్చిరి. అందులో యువకులును విద్యార్థులును ఎక్కువమంది కలరు. మేజరు దివాన్ గణపతి రాయ. డి.ఎం. ఎస్, జి.ఎ.మె.డి.జి. సానిటరీ ఆఫీసరుగారు ఆమెరీకను కళాకాల ముఖ్యోపాధ్యాయులు, రికరెండు డెప్యూ. ఎస్. జంపూగారు, పుర.క.లక సం ఘాధ్యక్షులు వి త్రి ని వా సా చా ర్యు లు గారు హెల్లు ఆఫీసరు ఆ డి కే మ య్య గారు, ఎస్. నుండరరాజ ఆయ్యంగారు, ప్రైవుటు డిప్యూటీ కైరెక్టరు ఆర్. సర్వే, దివాన్ బహదూరు పి ఆర్. నారాయణ ఆయ్యంగారు, దొడ్డన్న నాయకమారు జమిందారు, దివాన్ బహదూరు వి గానభక్తనాయకుగారు మున్నగు వారి ముఖ్యులు కచ్చిరి. రియలుబండ్ల స్వేమనకు రాగానే, యువకులు రివీంద్రకవి మాడకనే “మంజుమాతం” “పీఠికానామకే” తను జాతీయరామములచే కవిసామ్యభామునకు సంగోమమును తెలియచ్చిరి. ది వా ను బ హ దూ రు పి ఆర్ నారాయణ ఆయ్యంగారు ని ర్దేశనానావార్తలుగాను గవీంద్ర కవిశేఖరును పుష్పహాలచే గొనించి వి ద ప మో లా గు బండికి అతిథిని గొనితెచ్చిరి. మేజరు గణపతి నాయగారి గృహమునకు జరిగి. అచ్చట వారి అతిథులకు యుండి యుద్ధ మధ్యమున సేతుపతి హ్రామ్మలు నగ్గతి కొలదికాలము జూసి. ఆ భారతాలలోని ఉపాధ్యక్షములకు విద్యార్థులకు వీరికి స్వాగతి మొసగుటకు సిద్ధముగా యుండిరి. ముఖ్యోపాధ్యాయులు లగు కే నారాయణస్వామి ఆయ్యంగారు కవిశేఖరుని పుష్పహాలకలచే గొనించు చేసిరి.

శేషములో ఆస్పత్రుక గా నుండిన ఆమెరీకను కళా కాలలో ఆసెంట్ల హామీ “గవనసందేశము” అను విషయ ము మీద సర్. చమీంద్రనాథ తామూరు గారు రువ్యసించిరి. అధికమాట్యులకు బోక్కుటవై సభాధివములో ప్రకటేమే ఎ రచినను, సభాధివము క్రిక్కిరిసిపోయెను.

కడచి 15 రోజులనుండియు నిద్రస్థులును కేగుట చేత బదలికెలిగి నాటిరాత్రి జ్వరమునచ్చి. ఏర్పరిచినతగా నము కనిపారమునాటి సాయంత్రముల కళాకాలాధివములో రెండవ యువస్వామిస్వామికు వీలుకాలేను. కవిశేఖరుని యువస్వామియు విగుటకైవచ్చిసానికి ఆ కళాధివకు ము కలుగకుండ సి. ఎస్. ఆంధ్రుగుగారు రివీంద్రుని లోలు పురపు పాత కాల, కాలింగేకే” మను విషయ ములపై యుపన్యసించిరి. కడచి 16 వ తేదీ యువకుమున విద్వంసరాయ ఎడ్వర్డుహాలో మహత్మ్య గాంధీగారు దక్షిణ ఆఫ్రి కాలో చేసిన కార్యమును గురించి యువనన్యసించిరి.

రౌలటు బిల్లులు.

సర్ నారాయణ చంద్రావార్కరుగారు

“ఇండియన్ సోషల్ రిఫార్మర్” పత్రిక క్లిష్ట వ్రాసు చున్నారు. రౌలటు బిల్లులను సామ్రాజ్యవాదనలలోని అవధికారసభ్యులెల్లకు ప్రకటించి నిశ్చయించుటలను సోక లాభము కలిగినది. ప్రస్తుతము భారతదేశమున కిది సమంత మైన పిచ్చుట మాకు అత్యవసరములను మాత్రమే రౌలటు కాసనము లాచరణమును దుండునని ప్రభుత్వమువారు తమ హామీయాలను ద్వారా తెలిపియున్నారు. ఇది కొంతవరకు లాభమే! కాని, ఇంతవరకు కొంత సందర్భముకే యున్నది. ఇంతమాత్రమనే యీ కాసనములను తాత్కాలికముగ నైన అవధికారసభ్యులు అంగీకరించుటకు తగిన సందర్భము కానరా వున్నది. మరియు, యీరాజీవామా ప్రస్తుత రాజ్యాంగమునందలి నియమములను సంగ్రహింపవలయును. ఈవిషయము కేంద్ర గౌ. సర్ జార్జి లౌడెనుగారు ఈ బిల్లులను కాసనసభ యందు తెలిపిన యొక విషయము గూర్చి యిప్పుడు యోచించు టందరము. 1818 సం॥పు రెవ్యుశేషము తాత్కాలిక కాసన నిర్మాణాధికారులు యున్నందున అధికారము లిదివరకే యున్న వనియు, అందుచే రౌలటు కాసనము లందరము తేదీయిం అవధికారులు వాదించుచున్నాడు. ఈ వై రెవ్యుశేషముల రౌలటుబిల్లులకు యేయిచ్చును కలిగియున్నవని సర్ జార్జి లౌడెనుగారు రి.దులకు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. ఎరెనైనను న్యాయస్థానమున విచారణ లేకుండు ద్వీపాంతరవాసమునకు బంపుటకు 1818-వ రెవ్యుశేషము ప్రభుత్వము వారి కధికార మొసగుటకు చేరుట, ఆన యిచ్చ వచ్చిన తాత్కాలిక కాసన నిర్మాణమును చేయుటకు 1861 సంవత్సరపు కాసనము రాజ ప్రతినిధి కధికారము నిచ్చుటచేతను ఇది కలిగినదియు అటు టకు సందియములేదు. రౌలటు బిల్లులతో కుల్యతను నెట్టి తాత్కాలిక కాసనమును నిర్మించుటకు రాజప్రతినిధి కధికార ము కలదు. కావున లౌడెనుగారు వాదము అధికారసభ్యుల వాదము నకు తగిన ప్రత్యుత్తరము కాదు. ఈ రౌలటుబిల్లులు తాత్కాలికములగునట్లే, దీనిని కాసన రూపము దాబట్టి చేయుట కధికారము ప్రభుత్వమువారికే యున్నదనియు, ఈవిషయమై కాసనసభ్యులను బడయుటకు పీఠ ప్రయత్నించు టెందులకో యూహించుట కష్టముగ నున్నది.

ఇట్టి సమయమున, కాసనసభ యొకను నిర్మింపు కా గున్న ఈయనవరమున, ప్రభుత్వమువారు తమ సర్వాధికార మును విని వాగించునట్లు లోయియున్నది. 1818 వసంవత్సర పు రెవ్యుశేషము కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమే కాసననిర్మాణాధికారము నుండ గలిగియున్న సమయమున నిర్మించుటకు. మాటలకైనను, ప్రజాప్రతినిధుల మన చెప్పకొనునారు కాసనసభలందును అప్పుడు లేదు. ఇక 1861 వ సంవత్సరపు కాసనము ప్రకారము తాత్కాలిక కాసన నిర్మాణాధికారులను పూర్వ మెందు సభ వారు రాజప్రతినిధి కొసంగి యుండిరి. సార్ల మెందు సభ భారతప్రజలు గారు. ఈరెండు కాసనముల స్వభావ మిదియే! కావున ఈప్రస్తుతపు బిల్లుల బాధ్యత, భారత ప్రజాప్రతినిధుల గల యీ కాసనసభయొక మాపుటకు ప్రభుత్వమువారు యోచించినట్లు లోయియున్నది. ఈవిధముగనే భారతదేశమున కిది సమంత మైన పిచ్చుట మాకు అత్యవసరములను మాత్రమే రౌలటు కాసనము లాచరణమును దుండునని ప్రభుత్వమువారు తమ హామీయాలను ద్వారా తెలిపియున్నారు.

కావున ఈ బిల్లులను (తాత్కాలికములైనను) ఆమోదింపు విషయమును నిర్ణయించుటకు బూర్గును కాసనసభ యందలి అవధికారసభ్యుల ప్రశ్నలనున్న యోచించుకొన కలెను. ప్రభుత్వమువారి కిదివరకే ప్రజల అధికారము గలిగి యుండగా, ప్రజలకు ప్రస్తుత ప్రభుత్వమున అధికారము లేని యీ కాంతిసమయమున ప్రజాస్వామ్యోత్తరనిరోధదాయకము లగు యీ బిల్లులు ఆమోదింపులగుటకు బాధ్యతను ప్రజాప్రతినిధులు భరించుట నాయమా? వ్యక్తిచ్ఛాత్యంతమును లోగించు నిట్టి కాసన మున ప్రజాసభ్యులకు మనము. కాసనసభ్యులను, తమకు బలముగ నున్నది. తేను యేదల నిట్టి మహాభారత కాసనము నామోదించిన బాధ్యతను కహించక దీనిని తిరస్కరించెదముగాక!

ఇదియే మీరికి విశేషము. ఇట్టి కాసనములకు తాను బాధ్యతవహించుటకు బూర్గును ప్రభుత్వము ప్రజాస్వామ్యమున కేయనము టందరమున పీఠ మెక్కిచెప్పవలెను.

మాంటాగూ సంస్కరణలను లాచరణలోనికి రాక పూర్వమే, ప్రస్తుత ప్రభుత్వపాసముపట్టి యీ బిల్లులకు గల

ప్రజానిరోధమును గమనింపక, యీ ప్రజాప్రతినిధులు అప్పు సంఖ్యాబలముగ గల సభ్యులుగ కాసనసభకే మీ నామోదించ జేయుట న్యాయము కాదు.

ఈ బిల్లులను ఆమోదించిన యెడల కాసనసభ్యులు తాము ప్రజాగౌరవమును గోల్పోవుచునని భయపడుచున్నట్లు మీ నామోదించువా రాజేమియచున్నారు. ఈవిషయమును “పయోనీరు” పత్రిక కొందఱులకు చేయుచున్నది. ఇది నిజమైనదో దీని అర్థ మేమి? ఈ కాసనము ప్రజాప్రతినిధులము గలిగియున్నవని యింకామూలమున లేదున్నది. కాసన సభ్యులు యీ కాసనము నామోదించినయెడల వారు ప్రజాభిప్రాయమునకు ప్రతినిధులుగ వర్తించినవారగుదురు. ఇది యిటులుండ, దుష్కరపాలనమును నిరోధించుటకు వలయుమార్గముల నేర్పుదుట భీముతనర్తన మని మెకాశేగాను చెప్పిన రాజకీయమైనను మనము గ్రహించవలెను. కావున ప్రభుత్వమున ప్రజానీతిగతము గావించి, పిచ్చుట కేక కాంతిని, సుపరిపాలన మనవలయు అసాధారణ కాసన బాధ్యతను కహించ కాసనసభను హెచ్చరింపవలయు.

అహోరథదారములు.

ప్రభుత్వమువారి ముత్తరవులు.

నెంట్రలు కల్లెసిటిబోర్డు వారి క్రింది విషయములను ప్రకటించుచున్నారు:—

ఈమధ్య దేశమున నాజులకుగ, పంటలన్నియు వాతనకునుండ, ప్రభుత్వమువారు గోడులు, కామధాన్యములను స్వాధీను చేసికొనియు, విద్యుదును ఇతరదేశముల కెగురుతిజేయవలయుండెను. వారి ప్రజల యుపయోగములకు వివిధముగ వాడవలయుననియును గురించి ఆలోచించుచున్నారను విషయము ప్రజాగోచరి తెలిసియే యుండును. దేశంబునెలలో సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారిలో ఈదేశపు ప్రభుత్వమువారు సంప్రదించుకొని, మన దేశపుగోడులకు విదేశములకు ఎగురుతులేయవలయుననియు నిర్ణయించుకొనిరి. ఈ సలహాకారమున విద్యుదును కొద్ది తావులనుతప్ప తక్కిన ప్రదేశములకు ఎగురుతులేయవలయునని నిర్ణయించుకొనిరి. ఈ నిర్ణయములను నేమత్రము ప్రదేశ పెట్టవలయునని ప్రపంచములోని చలుతావులనుండి ప్రభుత్వమువారికి వచ్చినయు తీరములను నీకారణములతో ప్రభుత్వములకు ప్రభుత్వమువారిచ్చి సమయమునకు ముందుకు వచ్చి యీ కాన్ఫరెసులకు పూజకొనకపోయినయెడల ప్రపంచములోని చలుతావులనుండి మనదేశపు ధాన్యముల ఎగురుతులేయవలయునని వచ్చియుండి యుండెడివి. మన దేశమున గల ధాన్యములు అదేశములకు ఎగురుతులేయవలయునని దేశము కంటకులకు గానై యుండెడియండెడిది. ధాన్యముల ధరలు అపరిమితముగ పెచ్చియుండెడివి. ప్రభుత్వము వారి ధాన్యముల ఎగురుతులకు గాన వచ్చిన యుత్తరపులు 20 లక్షలట్లను ఎత్తుకు మించియున్నవి. భారతీయులు తమ ఆహారసాధనములకు విదేశములలోనివారికమ్మి వానియేగాక షియ్యములకు లోను గానలనన వారైయుండెడి వారు. ధాన్యము ప్రజల యుపయోగములకు అత్యవసరము లని తెలుపుచు ఈ యుత్తరపులన్నిటిని నికారించిరి. దీనివలన భారతీయులకు ఎంతలాభదాముక మైందో వినించుట అవసరము. కొద్ది ధరలకు భారతీయులకు తమకు కావలసిన ఆహారసాధనములను అతి సులభముగా కొనుటకు ఈ కార్యక్రమమువలన అతి సులువైనది.

కంగరాష్ట్ర సహకారసభ:— హిందూదేశ ప్రజలు విశేషముగ అప్పులకు బడి, దబ్బులేక బాధపడుచుండుట కలన ముందునకుచ్చి అభివృద్ధి నొందుట కష్టముగావున, దేశమునకు బ్యాంకింగు వసతులెట్టివికదీ నొందునో కనుగొనుటకును, ముఖ్యముగ సహకారసంఘములకు పెట్టుపడిరి పెట్టు నిమిత్తము, ఉత్పాదకపరులకు జేయు జనసమూహములకు సులభముగ తక్కువకడ్డీధనము దొరుకుమిత్తమును ఇండియా దొంతియువారు బ్యాంకలకు, బ్యాంకహామీలు, సహకారులు మొదలగువారి సొంపులకుగ నేర్పరచెదరు గాక యనియు, కంగరాష్ట్రపు ప్రభుత్వమువారు సహకారోద్యమమునభివృద్ధి జేయుటకు 10 ఏ.డ్లలో స్పష్టముగ నేర్పాటులను జేసెదరు గాక యనియు అందుల కవసరమును రీపిని సహకారకాఫో ద్యోగుల నియమించవలసిన దనియు తీర్మానముచేసిరి. తీర్మానమును సర్ డెంటులు హేమిల్టనుగారు రుపపాదించిరి.

17 వ తేదీ వాటి సభలో తగిన స్థలములలో హిందూ మిన సహకారసంఘములను బ్యాంకులకు నెలకొల్పి గోడును నింకొక తీర్మానము చేయబడెను. తీర్మానమునందలి ముఖ్యంశములను పరిశీలించునమిత్త మధికాధికారసమిష్టికకును సంఘము నొకవాని నెలకొల్పవలయు ననియు సంఘమువారు రాజోవుసభ సమావేశమగు లోకల చేమనిచేదిక నర్మింపవలయుననియు నొక సవరణ చేయబడెను. అది అంగీకృతమయ్యెను.

వృత్తాంతములు

జనవరి 26 వ తేదీని బొంబాయిలో బయలుదేరిన “కుండా” పొగయోడ ఈ నెల 18 వ తేదీని మార్బలీసు జేమముగా చేరినది.

లండను, ఫిబ్రవరి 16:— బ్రిటిషువారు నికోమిడియా, ఓంగోరా, కోనియోల నాక్రమించిరిని కాన్స్టాంటినోపిలునుండి తెలియవచ్చుచున్నది.

రంగూనులో ఇంగ్లాండు జర్నలుచే ఎక్కువగా చనిపోవుచుండిరి. శనివారమునాడు 17 గురుకు ఆదివారమునాడు 21 గురుకు చనిపోయిరి.

డాక్టరింగువార్త ఇట్లు తెలుపుచున్నది:— టిబెటుల సంవత్సరము పంటుగ మార్చి మొదటలేదని జరుగును. భూటియా బస్తీ మధ్యలలో లామా వృత్తియులు మున్నగు కే దుకలు జరుగును.

ఆదివారమునాడు రంగూనుకు కొలది మైళ్ళదూరములో నున్న క్యాకానావెగోడాకు చుట్టులలో చెక్కబడిన శిఖరమును నిలబెట్టుచుండ, కార్మికుల చేరికకు కట్టబడిన మోటులేగెను. పనివారు భూమిమీద ఉండేయతో పడెను- నెంటు చే చనిపోయెను.

కవీరముగా ఆక్స్ ఫర్డు విశ్వవిద్యాలయములో బంగారీ పండితులకును తర్జిమాన్లుగాను నియమింపబడిన కిరణ చంద్రముఖర్జీగారు, డాక్టర్ గురూగారు మండి సర్కారంత విద్యార్థులుగా బ్రతుకుచు, మీ భాగ్యవ్యాసా కలకత్తాలోని టాటాకుటుంబముతో బాధ్యతను కలెను.

కలకత్తా రంగూనె మూలిక మార్గము:— జరకలు బ్రూటుకు, కెప్తాకు గాను స్మిత్తు గారు రంగూనువకు కలకత్తాకును వైమూలిక మార్గ మేర్పాటులుగా నెచ్చుచెచ్చట ఆగరల యందలియు పరిశీలించు కొక నోకలో బయలుదేరిరి. అనేక తీరములను పరిశీలించి వారు నోయ్యు తీరగోనిరి. చిటగాం గుకడ్ల వాకస్మిక్ముగ పడగిగి ముట్టుగ నెను. నోయ్యువు కములు పోయినవి. ఆగరుకు దెబ్బలు కలిగినవి. బ్రూటుకు స్మిత్తుగార లిరువురూ నెయ్యుకు దెబ్బలు కలెలలేను.

రాజదంపతుల 25-వ వివాహవర్ధంత్యుత్సవ సందర్భమున సానుంత ప్రభువులుగ క్లిష్టనవారును ఆనేకవిధములకు బహుమానమును పంపుచున్నారు. ఇప్పటికి 85-వల పా నులసామ్య వసూలైనది. “ఈగు ఎంపరయ్య పేట్రీయట్టిక పుడు” పేరిట నీసామ్యంతటి కొకవిధిక తేర్వలయు నను నూచనను చక్కగర్తగా రంగీరించిరి. రాజప్రతినిధిగా రాధనమును సుధర్మములకు బాధనదేశవారి యుపయోగార్థమును పైనికల పిల్లల విద్యాభివృద్ధి నిమిత్తమును వినియోగించెదరు.

బొంబాయి కార్మికుల సమ్మెకట్టు:— ఆలమగుప్పలు నురలోపనినాంగ్రు కట్టు నింకల వరలెను. గత వారమున కట్టుకట్టిన కొలాబా నుకల నేతెదనినాంగ్రుకు డిక్షను పెట్టియు యంత్రుల పనినాంగ్రుకు గూడ 17-వ తేదీని పనిలోనికి వచ్చిరి. కాని నిరిగి నాకు సాకుంకలమే కొలాబా నురలోని వారు చాల చుంకి పరి మూనివేసిరి. ముదటి సంఖ్య మాత్రమే మిగిలిరి. సమ్మెకట్టిన నాంగ్రు కొందరు తక్కిన పనివాండ్రకు గూడ పని నూనించుటకు దౌర్జన్యము సలిపింతున వానియొక చేమనిదిన కేసును 17-6 తేదీ ని విచారణ చేయబడి చాకి పెద్ద ముత్తమును జూర్మానా చేమనిదెను.

కెప్తాకు కాన్సు కేసు:— కెప్తాకు సి. హెచ్. నాక్సు నుగారు కెప్తాకు నడచుచుండ, తమకు బాధించి రిని పెట్టాంజిచి వాయుగాను బొంబాయి వెనకెచ్చి మేజస్ట్రేటు కోర్టులో ఫిర్యాదు చేసిరి. ఎప్పుడు గానీ పరుకు చేసి నవ అది సమకు వాకున్నది నాక్సు మద్దాయ పట్టించవలసిన దని ఫిర్యాది కోరెను. మిత్తలరి ఫిర్యాదుల కెప్తాకు అర్థమగుచు వచ్చి పరుకు యగ సుటకు తాత్కాలికముల ప్రయత్నించెడి చునిరి. సమకు నుగు కాకున్న చాల కష్ట మును, ఫిర్యాది సామ్యంకల ముత్తమును పని య ఫిర్యాది వారివారు చేమనిగాను చెప్పిరి. నాంబుకు సమకు చేమనల సిన దనియు నూరు రూప్యముల తెయిమిద విడువవలసిన దనియు మేజస్ట్రేటు గారు తీర్పు విచ్చిరి.

Republican Movement in South Africa.

Heated Debate in House of Assembly.

CAPE TOWN, February 18.

The House of Assembly was thronged to-day when Sir Thomas Smartt, Leader of the Opposition, rose to submit a motion condemning the Republican propaganda. During the debate there were frequent heated passages. Sir Thomas Smartt quoted the declaration of the late well-known Dutch Leader, Mr. Hofmeyer, that the Afrikaners had an actual interest in the maintenance of the British Empire and protection of a powerful British fleet. Sir Thomas Smartt exclaimed, "Where would the liberties of South Africa be to-day but for the British Navy?" Mr. Hofmeyer himself, he reminded the House, went to England and gave the passage of the South Africa Act his blessing. There was considerable Nationalist interruption at this point followed by dead silence, when Sir Thomas Smartt asked, "Was Mr. Hofmeyer insincere?" Sir Thomas Smartt said, afterwards, there had been a talk of British domination but there had not been much domination by the British, when the long-conquered treasure of the Nationalists was heard all over the land. The English speaking people at the South African National Convention had accepted the assurances of the Dutch, and these assurances had been sealed by the blood of both races. The British entered the Union, knowing they were in the minority, but trusting implicitly to the pledges of the ex-President Steyn and others. Nevertheless some Dutch had embarked on the policy of betrayal of the basest possible character. Sir Thomas Smartt drew a picture of the Nationalists, who intend to submit the Republic to President Wilson sailing to Europe with Government passports and protected by the British Navy, and he asked who were the people who were trying to break up the Union? They were a section of one section of the people of South Africa. Were millions of natives and hundreds of thousands of coloured people to be ignored in such a decision? Such a section was not only up against the people of South Africa but the peoples of the Empire.

Danger of Civil Strife and Bloodshed.

The danger of a civil strife and bloodshed was appalling if this protest was not made, and great assistance of sister Dominions invoked. Sir Thomas Smartt asked "Are not Australia, New Zealand and India interested in the tremendous strategic importance of South Africa in the southern seas?" The sooner the Nationalists realised the impossibility of Republican aims the better. "Every Englishman", declared Sir Thomas Smartt, "will fight to the last to maintain the Union and so we invoke all the power of South Africa and the Empire to maintain the South African Constitution."

Sir Thomas Smartt concluded by moving,—"That this House condemns the agitation now being carried on for the dissolution of the Union and severance of connection at present existing between South Africa and Great Britain, and further expresses its opinion that such an agitation, if persisted in, will lead to civil war and bloodshed in South Africa."

The Acting Prime Minister, Mr. Malan, then moved the following amendment:

"That this House while welcoming all constitutional development which will make the Union in the fullest sense a Self-Governing Dominion, emphatically condemns the present agitation for the disruption of the Union and severance of the connection between South Africa and Great Britain, and also repudiates all attempts to invoke interference from any outside power. The House wishes to record its opinion that notwithstanding all protestations to the contrary, this agitation is in its essence subversive of the fundamental principles of the constitution as laid down by South Africa Act, which was framed by the representatives and freely accepted by the people of South Africa, and sounds a grave warning, that this agitation is against true interests of South Africa, and if continued, will inevitably lead to a state of unrest and racial friction in which civil strife may easily be engendered." Mr. Malan said it was essential that the House express itself with no uncertain voice before the Nationalist deputations left South Africa, because those who loved South Africa, realised that great expectation of South Africa were in danger of being wrecked.

Republican Movement Condemned.

Under the Union, Mr. Malan said, they had the destiny of South Africa in their own hands. South Africa had independence to-day, and it was unnecessary for any deputation to go to the Peace Conference, or to President Wilson to ask for further freedom. The Union of South Africa's relationship to the outside world had greatly improved. At the Peace Conference the representatives of South Africa were sitting with the representatives of Canada and Australia with the same right of say in the discussions with the Prime Minister of Great Britain. If the League of Nations were established, South Africa would claim the same representation in it as she to-day at the Peace Conference. How could their position be better if they were an independent republic? Not only had South Africa's external relationship improved since the Union, but also internally the Union had been a success. Until about eighteen months ago, the friction of bygone days had ceased, while the racial question was less acute. Mr. Lincoln said that the American Federation was perpetual, and that no single State could cut the painter. That was their standpoint too, but Mr. Hertzog (leader of the Nationalists) claimed that the fact that Natal did not desire to leave the Union should not shake the liberty of the Free State in renouncing the Union. Mr. Hertzog thereby enunciated a fundamental error, inasmuch as Natal had as little right to break up the Union as the Free State had. No integral part of the Union had the right to separate from the Union as a whole. That right did not exist. He was at one with Mr. Lincoln. A union of that kind was perpetuated. They would have to take every means in their power to uphold the Union and prevent it breaking up. It was not even a question of majority. The Union should only be broken up by consent of the whole. He admitted that the

(Continued at the foot of Column 2nd.)

The Armistice.

Renewal Signed.

LONDON, February 17.

A telegram from Treves, dated the 16th, says:—The agreement prolonging the armistice was signed at 6-30 in the evening of the 16th in Marshal Foch's saloon carriage.

German Complaint.

WEIMAR:—While instructing Herr Erzberger to sign the Armistice, the Government issued a statement complaining of its terms, especially those involving the evacuation of important places in favour of the Poles, against whose encroachments they must be authorised to defend themselves. Regarding the carrying out of the terms so far unfulfilled, the statement assumed that Germany would not be obliged to carry out the conditions incompatible with President Wilson's principles.

China's Aspirations.

Finance Minister's Views.

LONDON, February 17.

Mr. Liang Chichao, Chinese ex-Minister of Finance, has arrived in London "en route" to Paris to attend the Peace Conference. In an unofficial interview he said China needed much capital in order to develop her resources, railways and waterways. The Chinese preferred a system of co-operation between the Chinese and the foreign investor. He suggested a method of enterprise and direct approach to the Chinese Government. There was every hope of an early re-establishment of complete tranquillity in China, but commercial exploitation was safe and profitable even at present in most parts of China. At least fifty per cent of the revenue of China at present was spent for military purposes. If the Peace Conference could secure disarmament, money could be employed more profitably on education and commercial development.

Death of Sir Mark Sykes.

LONDON, February 17.

Sir Mark Sykes has died of pneumonic influenza in Paris while attending the Peace Conference as expert adviser on Near Eastern affairs.

Mexico and Concessions.

Anglo-American Interests Affected.

LONDON, February 17.

WASHINGTON:—It is officially reported that the Mexican Government has cancelled some British and American concessions in Mexico and handed over the land to the people for agriculture. Other concessions are being revised.

Industrial Peace Conference.

Meeting in February.

LONDON, February 17.

The holding of the National Industrial Peace Conference is officially confirmed and it will meet on February 27th. Disputes about wages, hours, conditions of employment, and profiteering will be discussed. The sittings will be held in public. The announcement is hailed with general satisfaction even in Extremist circles.

Italy and Jugo-Slavs.

Suggested Arbitration.

LONDON, February 17.

PARIS:—The Jugo-Slav representatives informed M. Clemenceau that they were willing to submit their differences with Italy to the arbitration of President Wilson.

Allied Naval Losses.

LONDON, February 17.

PARIS:—The French naval losses during the war were four battleships, namely the "Bouvet", "Suffren", "Gaulois", and "Danton" four armoured cruisers, one cruiser, four destroyers, eight torpedo-boats, fourteen submarines, sixty-two armed trawlers, five auxiliary cruisers and twelve smaller war craft representing an aggregate of 110,000 tons. Great Britain lost 550,000 tons, Germany 550,000 tons, Italy 76,000, Austria 65,000, and the United States 17,500.

(Continued from 1st Column.)

Dutch speaking South Africans, especially those born under a Republic could not be expected to have the same love for British connection as the British. Nevertheless, what was to be expected was that Mr. Hertzog and his followers should stand by their oath. "We enjoy" Mr. Malan exclaimed, "the protection of British connection, and we shall also try to carry out our obligations under it."

Purest Political Chicanery.

The veteran South African statesman, Mr. Merriman, humorously suggested that the Nationalist Republican Deputation, which was about to sail for Europe should adopt as its crest an axe rampant on a grindstone. He showed that the Union had greater freedom than the Transvaal Republican Volksraad had, and asked what tangible advantage a republic would have? The only effect would be to break the country into two sections. Moreover, the Nationalists had left the natives and the coloured population out of account. Referring to the Nationalist attitude towards the war, Mr. Merriman accused them of seeking to get benefits after having kept back those who wanted to go forward, which was a contemptible and despicable part. The present Republican movement was backed by nothing but the purest political chicanery.

Clearly Revolutionary.

The Minister of Justice, Mr. N. J. Dewet, affirmed that the secession movement was clearly revolutionary. He pointed out that Great Britain could not restore the Boer Republics their independence, as the Union of which, the Transvaal and the Free State were but parts, also had their say in the matter. He concluded by paying tribute to that great Afrikaner General Botha, who had honourably stood by his oath.

The debate was adjourned.

Jellicoe's Tour.

Programme Published.

LONDON, February 17.

The admiralty announces that the following is proposed itinerary of tour of Admiral Sir John Jellicoe by H. M. S. "New Zealand". The dates should be regarded as purely tentative depending mainly on whether the work in various Dominions can be accomplished in time allowed. Sir John Jellicoe will leave Portsmouth on February 20th and arrive at Gibraltar on February 24th leaving Gibraltar on February 25th he will arrive at Port Said on March 2nd and will leave on March 4th arriving at Suez on the same day and leaving on March 5th Sir J. Jellicoe will arrive in Bombay on March 13th and will leave about May 1st arriving at Colombo on May 4th leaving Colombo on May 5th he will arrive at Albany (King George Sound) on May 15th. Jellicoe will probably disembark at Albany and will proceed to Melbourne and Sydney arriving at Sydney about May 31st. The "New Zealand" will proceed to Sydney to reembarc Jellicoe about August 15th. Jellicoe will arrive in New Zealand on August 28th and will leave about October 1st arriving at San Francisco on October 20th via Fiji Samoa and Honolulu. Jellicoe will probably disembark at San Francisco for Ottawa.

The Admiral will leave British Columbia about January 1st 1920 and will arrive in Honolulu on January 8th leaving Honolulu on January 12th arriving at Yokohama on January 21st. He will leave Yokohama on January 23rd will arrive at Hongkong on February 1st will leave Hongkong on February 4th arriving at Singapore on February 8th leaving Singapore on February 10th. He will arrive at Colombo on February 14th which place he will leave on February 18th arriving in South Africa on March 7th leaving on April 20th the Admiral will touch at St. Helena, Ascension St. Vincent and will eventually reach Plymouth on May 11th 1920.

The Black Sea Trade.

Arrangements for Resumption.

LONDON, February 17.

The Press Bureau states that in connection with the resumption of the Black Sea trade the department of overseas trade offers facilities to British traders to send representatives to southern Russia in the hope of fostering trade. Several British steamship lines are already arranging the resumption of services.

Trade With Turkey.

The Press Bureau announces that the Board of Trade authorities under certain existing restrictions resumption of trade with Turkey including Turkey in Europe, Asia Minor, Armenia and Kurdistan. The Russian Black Sea ports may also be resumed.

The Socialist Conference.

German Acknowledgment.

LONDON, February 17.

PARIS:—Mr. Henderson, interviewed by Reuter on his return from Berne, says: The Conference of delegates required the German Majority Socialists clearly to acknowledge that they had acted wrongly in supporting their Government. The Conference decisively confirmed the view of the great bulk of the Allied workers that a German victory would have meant the defeat of liberty and democracy in Europe.

Germany and Poles.

A Compromise Suggested.

LONDON, February 17.

BALE:—In the German National Assembly the Socialist Herr Haase urged a compromise with the Poles. Herr Noske, Minister of National Defence, declared that the honour of Germany must be defended at all costs against Polish imperialism. There were large quantities of food-stuffs in Posen which the big land-owners in Poland had furnished to Germany, and it was difficult to foresee how Germany could pass through her present difficulties unless these supplies could be obtained. Herr Noske affirmed that the Soldiers' Councils were endeavouring to prevent Volunteers going to fight the Poles. This statement evoked applause from the Independent Socialists, whom Herr Noske indignantly rebuked.

France's War Expenditure.

LONDON, February 17.

PARIS:—France's war expenditure to the 31st January amounted to 7,280 millions sterling, of which 720 millions was raised by taxation and 5,700 millions by borrowing. The debit balance is 950 millions, but does not reckon much large and continuing expenditure including compensation 400 millions, redemption of German currency in Alsace-Lorraine 100 millions, allowances to soldiers and families, between 170 and 240 millions.

St. Sophia Church.

Immediate Attention Necessary.

LONDON, February 17.

In a letter to the "Times" Sir T. G. Jackson states that the Church of St. Sophia which he inspected in 1910 at the request of the Turkish ecclesiastical commission demands immediate attention. Earthquakes have weakened the buttresses and piers causing the dome to sink.

The Indian Army.

Award of Military Crosses.

LONDON, February 17.

The "Gazette" contains the award of military crosses to the following officers of Indian Army. For services in Egypt, Captains A. J. Souza C. W. Molloy A. F. Dobba A. H. Kemm E. St. John King R. J. Mackay H. E. Priestley C. L. Severn R. L. Turner G. B. Walter Second Lieut. J. G. Lindsay Subadar Deibir Gurung Ghandi Singh Nawal Singh Rana also Second Light O. L. Wallace for Service in India. Reverend H. G. Crabtree.

Bengal Legislative Council.

Village Self-Government Bill.

CALCUTTA, February 18.

A meeting of the Bengal Legislative Council was held this morning, His Excellency Lord Ronaldsday presiding. Sir Henry Wheeler moved that the report of the Select Committee on the Bengal Village Self-Government Bill, 1919, be taken into consideration. The Hon'ble Mr. Fazlul-Huq moved an amendment, that the Bill as amended by the Select Committee be republished. He pointed out that the Bill as amended by the Select Committee was quite different from what it was originally, and the public should be given an opportunity to express opinion on the Select Committee's recommendations. The Bill was the foundation of Self-Government in Bengal, and as much should not be rushed through. Sir Henry Wheeler replied that he was not convinced that there was any use in republishing the Bill. The members of the Council would have opportunities of expressing their views on the Select Committee's recommendations when they were taken into consideration by the Council. The amendment was put to the vote and lost, seventeen voting for and twenty-three against. Mr. Fazlul-Huq moved another amendment that the Bill be re-committed to the Select Committee. The Hon'ble Mr. W. E. O'Connell pointed out that 283 amendments on the Bill as amended by the Select Committee, were on the agenda for discussion by the Council. If all their amendments were taken in this Council, it would mean enormous waste of time. By referring it back to the Select Committee they might be able to arrive at a quick decision by informal discussions. He was, therefore, in favour of Mr. Huq's amendment.

Sir Henry Wheeler, on behalf of the Government, opposed the amendment, and said that to refer it back to the Select Committee would normally mean much delay, but would also serve no useful purpose. The amendment was put to the vote and carried, twenty-one voting for and nineteen against. Most of the non-official European members voted for the amendment.

The Calcutta-Rangoon Air Route, An Unfortunate Occurrence.

CALCUTTA, February 18.

The 'Statesman' publishes the report of an unfortunate occurrence from Chittagong. General Borton and Captain Ross Smith started out from Calcutta some time ago to survey the coast line for suitable places for aerodromes and landing places in connection with the air service which will ultimately be established between Calcutta and Rangoon. They left in a boat called "Sphinx" and duly reached Chittagong, having made plans and notes on the journey. On Thursday, having completed their work at Chittagong, they were leaving for Akvab, when there was an explosion. How it was caused has not transpired and the boat caught fire. She was run aground on a sandbank and burnt down to water's edge. Six men were injured and had to be taken to the hospital. Neither General Borton nor Captain Ross-Smith was hurt, but they only escaped with what they stood up in and lost not only all their baggage, but also notes and plans of the sites they had approved of as suitable landing places.

King-Emperor's Patriotic Fund.

DELHI, February 18.

Numerous donations have been received from Ruling Princes and others in India by Their Majesties in commemoration of their Silver Wedding. The sum of £35,000 has already been received. The King-Emperor has graciously approved a proposal that these donations should be constituted into a special fund to be called "The King-Emperor's Patriotic Fund." The money will be invested and its income administered at the direction of the Viceroy for the relief of Indian sufferers, with claims based on the war which are not covered by any other funds at present in existence, such as the Imperial Indian Relief Fund, or which may only come to light when such funds have been finally closed. The King-Emperor's Patriotic Fund is wholly distinct from the Indian Silver Wedding Fund, which has been raised by gift and public subscription in India, and which, in accordance with their Majesties' wishes, is to be devoted to the higher education of the children of Indian soldiers who have fallen in the war.

The Deccan Bank Liquidation.

Allegations Against Directors.

PUNA, February 18.

Mr. Perival District Judge, to-day passed orders on the petition presented by the honorary liquidators of the Deccan Bank, Limited, now in liquidation, for public examination by the court, of Sardar Nowrojee Pudemji, C. I. E., and three other directors of the said Bank. The Court held that since voluntary liquidators can exercise all powers given by the Act to the official liquidator in the winding up order by the court, he can, therefore, give opinion just as the official liquidator can, and hence Section 196 of the Companies Act applies to voluntary liquidations as well as to winding up by the court. The application of the honorary liquidator showed specific and serious charges of fraud, and in the interests of justice he was, therefore, of opinion that the examinations of the directors should be allowed and be taken up without delay. He directed that four directors should pay the costs of the petitioners, but the application was dismissed with costs against five other opponents, who were not directors.

Travancore Popular Assembly.

TRAVANCORE, February 13.

The Popular assembly resumed its sitting at noon. Representations on the finance were begun by two members, who spoke vehemently for about two hours, making suggestions for taking economic statistics, improving the agriculture and industry, discouraging importation of salt, tobacco, etc., and for making the heads of the Revenue Department and the Sanitary Commissioner responsible for the welfare of the public. Representations on land revenue matters then commenced.

Alleged Assault.

Case Against Captin Jackson.

BOMBAY, February 18.

In the case in which Mr. Peabody Chino had applied for a warrant against Captain C. H. Jackson, of the 21st Punjab, on a charge of assault and wrongful restraint in a moving train, Captain Aromour, of the Bombay Brigade Office, appeared before the Fourth Presidency Magistrate yesterday and explained that the military authorities had done everything possible to serve the summons on Captain Jackson. The Magistrate was satisfied with the explanation, and remarked that the military authorities were in no way to blame. In the afternoon, Mr. Davar, Barrister, appeared for the complainant and said that it was clear that the accused was evading service of summons. The complainant's money would be wasted if the accused could not be brought back from Aden. This would serve to establish a good principle and as a precedent for future. Besides, the offence endangering human life was cognizable and the accused was liable to be arrested without any process. The Magistrate, after hearing further arguments, said that he was satisfied that the accused was evading service and issued a warrant bailable for Rs. 100 and adjourned the case "sine die."

Imperial Legislative Council.

DELHI, February 19.

A meeting of the Imperial Legislative Council was held this morning H. E. the Viceroy presiding. There was a fairly large attendance of visitors. At the question time replying to Mr. Sukul's question regarding Bihar and Orissa Civil Service Association Sir William Vincent laid on the table a copy of the Government Servants Conduct Rules and said as far as the Government was aware the Association had taken no part in politics.

Sir Arthur Anderson replying to Mr. Patel's question regarding appointment of a special officer to the Railway Board said an officer was appointed who had produced a monograph of six hundred pages.

Sir William Vincent replying to Mr. Patel's question whether Indian Civil Servants were called upon to express views on the reforms report said that Government had suggested provincial Governments that selected officials be consulted before submission of their views.

Fatal Bathing Accident.

MANGALORE, February 19.

A gloom has been cast over this town through a sad incident which occurred yesterday. Four Roman Catholic youths, Mathias, Saldanha, Meneses and Podrigues, aged 18, 21, 23 and 25 respectively, all belonging to the Bolar quarter, went in the morning for a bath in the Netravadi River, near the light house. The current was apparently too strong for the young men were dragged towards the bar, three of them disappearing before help reached them. The survivor, Mathias, was rescued with difficulty by some boatmen, and later on, the three dead bodies were recovered.

Mauled by a Tiger.

CALCUTTA, February 19.

Information has been received that Colonel Heathcote of the Royal Air Force was badly mauled by a tiger while out on a shoot in the Central Provinces. Colonel Heathcote is now lying at the station hospital in Jubbulpore where he is improving slowly.

A Defamation Suit.

The regrettable Sarasawathi Faja incident in the C. M. College Hostel had its equal in the Calcutta Police Court yesterday when Pandit Rajendra Nath Belyabhusen Professor of the Government Sanskrit College, filed a defamation case against Panchowri Banerjee, Editor of the 'Vernacular paper "Nayuk". It was stated that after the image of Sarasawathi was thrown by the order of Mr. Johnston, Principal of the C. M. College, a meeting was held in which the complainant tried to bring an amicable settlement but it fell through. After this the accused, it was alleged, published a series of scurrilous articles in his paper against the complainant. The Magistrate issued process fixing 4th March for hearing of the case.

Brief Telegrams.

Deaths from influenza at Rangoon have risen, 17 deaths taking place on Saturday and 21 on Sunday.

The S. S. "Mandala", which left Bombay on the 26th January, arrived at Marseilles on the 13th instant, all well.

A message from Darjeeling says:—The Tibetan New Year will be celebrated on the 1st proximo. The usual Lama dances, besides other ceremonies, will be held at the Bhutia Easte monastery on the occasion.

It is understood that a "communiqué" will shortly issue announcing the improvements in the terms of service of the Imperial Police which have been proposed by the Government of India and approved by the Secretary of State.

Mr. Kiran Chandra Mukerjee, who has recently been appointed Professor of Bengali and Philosophy at Oxford University, is the son of Pandit Saroda Kanta Vidyaratna of Decca and is related to the Tagore family of Calcutta by marriage.

During the erection of a jewelled crown at the Kyakasa Pagoda, a few miles from Rangoon, on Sunday, a rope broke which was holding the worker's platform and the craftsmen were dashed to the ground, being killed instantly.

Messrs. W. and H. Graham and Co., Agents at Bombay of the Anchor Line, say that the Anchor Line "Castalia" went ashore on the 7th instant, grounding on a sand bank, but suffered no damage and was refloated on the 8th instant. They received this news on the 10th, and the message added "All on board well."

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున వెలకుదొరకు వు న్నకముల జాబితా.

1. ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరాది సంచికలు.

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరాది సంచికలు.

మొదటి సంచిక	వెల ప్రతి 1-8	1-0-0
రెండవ	"	1-0-0
మూడవ	"	1-0-0
నాల్గవ	(ప్రతికూల శత్రు)	
పదవ	"	1-0-0
అరవ	"	1-0-0
ఇందు వికోపా మహాసంగ్రహ చరిత్రము విశేషములు.		

ఏడవ సంచిక	వెల ప్రతి 1-8	1-0-0
ఎనిమిదవ	"	1-0-0
తొమ్మిదవ	"	1-8-0

6, 7, 8, 9 సంచికలలో ఆయా సంవత్సరములలో జరిగిన సంగ్రామ విషయములు సంతకములతో వివరించబడి యున్నది.

2. ఆంధ్రోద్యమము.

ఇందు ఆంధ్రమున సభాస్థలముల యువస్వామిలు, ఆయా సంవత్సరముల యువస్వామిలు ముఖ్య వీర్లు వివరించబడి, చిత్తు పీఠాసములు సలక్షణముగా చక్కని తెలియ పెట్టబడియున్నది. వెల ప్రతి 1-8 1-8-0

3. ఆంధ్రనర్తక శాళాల: విద్యార్థివృత్తి.

ఇది శ్రీ మత కట్టమంచి రామలింగా రెడ్డి గారి విరచితము వెల 0-4-0

4. ఆత్మజ్ఞాన.

దయ్యముల సద్భారమును గురించిన శాస్త్రీ యవర్ణ, పా. జగన్నాథస్వామి బి. ఎ. గారి విరచితము వెల 0-8-0

5. శారదాంబ.

సంఘమురాచార సంస్కరణమునకు మాన్యమిందు చూపబడినది. ఇది శ్రీ భర్తృహాధిని యను నాటకము వెల 0-4-0

6. శ్రీరామవిజయము.

ఇది ఏడవకముల చక్కనినాటకము. కోపలై వేంకటరమణ రావు బి. ఏ. గారిచే వ్రాయబడినది వెల 0-8-0

7. అమృతవల్లి.

1-4-0

8. బుద్ధిచక్రము.

0-8-0

విజ్ఞానచంద్రికా పరిషత్తు ప్రచురించిన పాఠశాలను బడిన కంచనపల్లి కనకమ్మగారిచే అనువాదించబడినది.

9. కవిత్వతత్వ విచారము.

శ్రీయత కట్టమంచి రామలింగా రెడ్డిగారి కృతము వెల 1-8-0

10. తృణకంకణము

0-4-0

11. స్నేహలత

0-4-0

రాయలూరు సుబ్బారావుగారిచే విరచితము.

12. ఏకభాషా లిపి పత్రము.

0-4-0

13. ఆంధ్రోద్యమము

ఆంధ్రోద్యమ తత్వమును వెలుగు చిన్ని పాత్రము. 0-2-0

14. ఘోరలే చిత్రకథము

0-1-0

(పాస్తకర్ముల వేలు)

దిరువాను:—

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

పోస్టుబాక్సు 212 మద్రాసు.

అయ్య రేదక శాశాల భవనము, మదరాసు.

ఇదివరలో 16 గంటలకు రాణిపేటనుండి బయలుదేరి నాలాబార్లోనుకు 16 గంటల 19 నిమిషములకు చేరుచుండిన మిక్సెడ్ ట్రెయిన్ 1919-20 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి నెల 20-న వేడి గురువారము మొదలుకొని రాణిపేట నుండి 15 గంటల 45 నిమిషములకు బయలుదేరి నాలాబార్లోనుకు 16 గంటల 4 నిమిషములకు చేరుచు. (1467)

అఖిలభారతీయ ఆయుర్వేద విద్యాపీఠపరిక్షలు (1045)

